

e 191102497

G

P R E S E K I

1
81

GLASILO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA
DELA GOZDNEGA GOSPODARSTVA B L E D

**ISKRENE ČESTITKE
ZA VAŠ PRAZNIK**

PODATKI O POSLOVANJU DO GG BLED V LETU 1980

Podatke o poslovanju delovne organizacije izračunamo iz seštevkov posameznih kategorij celotnega prihodka in dohodka temeljnih organizacij in iz izračunanih povprečij. V tem prispevku so zaradi boljše preglednosti prikazani le najpomembnejši podatki, predvsem tisti, ki opredeljujejo uspešnost poslovanja delovne organizacije.

I. Prodaja lesa

V letu 1980 bi po planih temeljnih organizacij združenega dela

morali izdelati in prodati 148000 m³ lesa, prodali smo ga 134.823 m³ - 91 % planirane količine. V temeljnih organizacijah gozdarstva je bil plan prodaje dosežen 100%, v TOK pa le 77%. Bilo je več činiteljev, ki so vplivali na to, da plan oddaje ni bil dosežen. Činitelji bodo analizirani na posebni problemski konferenci o gospodarjenju v zasebnih gozdovih.

Po skupinah sortimentov je bil plan oddaje dosežen takole:

Sortimenti	% odd. DG
hlodovina igl.:	105%
cel. les iglavcev:	130%
drobni teh. les igl.:	58%
bukovi hlodi:	97%

	% odd. ZG	% oddaje
	89%	99%
	62%	94%
	16%	58%
	34%	58%

Iz podatkov se vidi, da je največji odmik od plana pri drobnem tehničnem lesu iglavcev. Nekaj lesa predvidenega za predelavo v te sortimente je bilo prodanega za celulozno predelavo, vendar le manjše količine, pretežni del pa kot hlodovina iglavcev, predvsem zaradi ugodnejših cen.

V letu 1980 je bila prodaja za 10588 m³ manjša kot v letu 1979. Iz gozdov v zasebni lastnini 6995 m³, iz družbenih gozdov pa za 3.593 m³.

Skupno je bilo prodano 93.038 m³ hlodovine iglavcev, od tega 78.876 m³ LIP-u Bled. Drugi kupci so

bili: GKZ Srednja vas 2.450 m³, druge DO v SOZD GLG - 535 m³, Gradbeno podjetje - 1.569 m³, "Bohor" Šentjur - 804 m³, LI Radomlje 1.034 m³ in drugi kupci - 7.767 m³. Drugi kupci so prevzemali kot hlodovino tudi sortimente drobnega tehničnega lesa.

Doma smo predelali 7.080 m³ drogov in izdelali ter prodali 6.018 m³ tramičev.

Cene:

Dosežene cene in primerjava cen s cenami iz leta 1979 in s planiranimi cenami so razvidne iz naslednje preglednice:

Sortimenti	cena 1979	plan 1980	doseženo 1980	1980/79
hlodovina iglavcev	1.325	1.626	1.891	143%
tramiči	2.208	1.840	2.407	109%
iglavci skupaj	1.225	1.578	1.812	148%
hlodovina bukve	1.095	1.040	1.456	133%
vsi sortimenti	1.268	1.528	1.769	140%

Dodatno k cenam so bili kupcem zaračunani dodatni stroški za

pripravo lesa po posebnem načilu v skupni višini 2.759.149

dalje str. 3 →

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Predlog novega zakona o Triglavskem narodnem parku, ki bo meril okrog 80.000 ha, je pred nami. Z namenom, da se ohranijo izjemne naravne in kulturne vrednote, se zavaruje rastlinstvo, živalstvo in značilnosti neživega sveta. Tako nekako se glasi začetek prvega člena.

Park ima dve območji. Zunanjina meja na našem področju poteka od italijanske meje nad planinskim skakalnicami čez Vitranc, Kurji vrh, na severni rob Mežaklje, zaobide Vindgar in ob Radvonji na Hotunjski vrh, po vzhodnem robu Pokljuke, na Podjelje, zaobide Srednjo vas, na Rudnico, okrog Ribčevega laza ob gozdu na Žlan-Podluknja-Mencingerjeva koča na Ravnah, po Jati na Kal nad Ravensko planino.

Osrednje območje parka, ki ima strožje zavarovanje, pa se odmakne bistveno na Pokljuki, ki je večinoma izven tega območja in v Bohinju tako, da sta izven tudi Studor in Stara Fužina ter smučišče na Voglu. Bohinjsko jezero pa je vključeno v osrednje območje parka.

Na območju Triglavskega naravnega parka bodo pod najstrožjim zavarovanjem gozdni rezervati, visoka barja in botanični rezervati. Naravni spomeniki obsegajo pomembnejše vodotoke, jezera, slapove in brezna. Kulturni spomeniki bodo človekove stvaritve arhitektonskega značaja, ki imajo kulturno-zgodovinsko vrednost.

Upravljanje Triglavskega naravnega parka bo poverjeno organizaciji za varstvo. Vršila bo tehnično, strokovno, raziskovalno in nadzorno nalogo.

Zanimajo nas omejitve. Najostrinja omejitev bo urbanistična. Na osrednjem območju parka bo odzvonilo vikendom, turističnim žičnicam, hotelom. Tudi vodotokom je namenjena stroga zaščita, prepovedan bo osebni promet na gozdnih cestah. Manjše omejitve

zadenejo lovsko, gozdno in kmetijsko gospodarjenje. Spremembe bodo za domačine komaj opazne, zavrt pa bo turistični razvoj in obiskovalci parka bodo še nadalje morali biti planinci.

Zaščita naših Julijskih Alp naj hrani vse naravne lepote, ki so nenadomestljive.

DIT NA OBISKU V ZLIT TRŽIČ

V sredo, 4. februarja je DIT organiziral ogled proizvodnje v ZLIT Tržič. Škoda, da se je ogleda udeležilo le 19 članov. Največ jih je bilo iz TOZD Bohinj in TOZD Pokljuka.

Na kratko bom poskusil predstaviti to delovno organizacijo, ki je tudi članica SOZD GLG:

ZLIT TRŽIČ sestavljajo trije TOZD-i (TOZD Žaga, TOZD Pohištvo in tapetništvo, TOZD Lesna predelava) in DSSS. Skupaj je zaposlenih cca 290 ljudi. Fluktuacija, ki jim je v zadnjih letih povzročala precej nevšečnosti, se v zadnjem času zmanjšuje.

Surovino dobivajo iz neposrednega zaledja, iz TOZD in TOK Tržič. Letno razzagajo cca 25.000 m³ lesa. Imajo svojo lupilnico, kjer olupijo do 15.000 m³ lesa, ostalo razzagajo v lubju. Les dobijo na žago sortiran (samo hladovino). Lupilnica je preprosta, majhna in poceni. Lupljenje stane 50,00 din po kubiku.

Lubja, skupaj z ostalimi odpadki, požigajo. Zato imajo svojo energijo za ogrevanje in za siličnico. Dogovarjajo se s PEKO, da jim odvečno energijo odstopijo, ker dobava plina ni sigurna.

Precej lesnih odpadkov pokurijo. Začudenim smo spraševali, zakaj jih ne ponudijo tovarni celuloze Medvode. Odgovor, da jih nočejo, nam ob vsesplošnem pomanjkanju lesa, ni bil razumljiv.

Večino svojih izdelkov prodajo na tuja tržišča. Za prodajo doma so s tovarno ALPLES iz Železnikov zgradili nekaj skupnih prodajal.

Jože Podlogar

din. Največ posebnih naročil je bilo v zvezi z izdelavo tramičev.

Primerjava s cenami lesa z drugih gozdnogospodarskih območij je naslednja:

Gozdnogospodarsko območje	hl. igl. din	vsi iglavci din
Bled	1.890	1.781
Brežice	2.190	1.831
Celje	1.881	1.678
Kočevje	1.819	1.702
Kranj	1.836	1.738
Ljubljana	1.853	1.733
Maribor	1.776	1.711
Nazarje	1.804	1.749
Novo mesto	1.974	1.845
Postojna	1.904	1.817
Slovenj Gradec	2.070	1.846
Tolmin	1.876	1.706
Povpr. v SRS	1.881	1.756

V povprečni prodajni ceni ni zajeta prodaja tramičev. Prodajna cena hladovine iglavcev za LIP Bled znaša din 1.826. To je manj od povprečne cene za hladovino v SR Sloveniji. Po posebnem sporazumu pa je ta delovna organizacija za vsak m³ hladovine združila še 59,40 din, in sicer na-

mensko za gradnjo gozdnih cest.

II. Pridobivanje prihodka iz drugih dejavnosti

proizvodne storitve	12.779.705 din
eksterni prevozi	7.009.871 din
avtomehanske usluge	1.096.460 din
storitve kooperantov	8.769.885 din
investicije	30.143.224 din
gojitevna dela in prihodki od obresti	26.931.376 din
	1.656.166 din

Ti prihodki so doseženi v pričakovani višini, razen prihodkov od investicijskih del (gradnje gozdnih cest), ki so doseženi v višini 92% od plana in prihodkov od gojenja v TOK, ki so doseženi v 84%. V gradbeništvu je bil izpad zaradi slabega vremena, v TOK pa zaradi nerealiziranega plana prodaje lesa.

Po samoupravnem sporazumu o dohodkovnih odnosih je bilo za TOZD JESENICE obračunano din 7.320.959 prihodka kot izravnava pogojev poslovanja, in sicer

v breme TOZD Gozdarstvo Bohinj 3.936.908 din in TOZD Gozdarstvo Pokljuka 3.384.051 din.

III. Bilanca uspeha za leto 1980

Bilanca uspeha je odraz doseženega povečanja prodajnih cen lesa, nedoseženega plana prodaje po količini in prizadevanja za racionalno in ekonomično delo. Zbirna bilanca uspeha delovne organizacije je sestavljena bilanc uspeha temeljnih organizacij in delovne skupnosti.

Bilanca uspeha GG Bled za leto 1980

	1979	1980	Indeks
Eksterni prihodki	226.743	277.395	1,22
Interni prihodki	107.169	128.209	1,20
Dotacije (med TOZD-i)	6.172	7.321	1,19

dalje str. 4

Drugo svet dovozno s eva	8.977	8.960	1,00
CELOTNI PRIHODEK	349.061	421.885	1,21
Porabljeni mat. in energ.	24.063	31.056	1,29
Proizvodne storitve	68.369	70.028	1,02
Rekl. in propaganda	132	119	0,90
Reprezentančni str.	94	84	0,89
Dnevnice in povpr. stroški	3.739	5.427	1,45
Prevzeta vred. lesa	43.903	52.514	1,20
Amortizacija	17.293	21.124	1,22
Drugi stroški	13.576	15.212	1,12
PORABLJENA			
SREDSTVA	171.169	195.564	1,14
DOHODEK	177.892	226.321	1,27
Del doh. za skr. porabo	6.822	9.042	1,33
Del doh. za splošno porabo	1.770	3.026	1,71
Del doh. za DSSS	14.885	18.057	1,21
Del doh. za amortiz.	2.608	3.243	1,24
Zavarovalna premija	2.950	3.015	1,02
Plačilni promet	453	478	1,06
Del doh. za obresti	2.659	2.949	1,11
Izravnavanje pogojev	6.172	7.321	1,19
Del doh. po čl. 12 zakona o gozdarstvu	6.761	9.649	1,43
Bioški prispevki	29.501	32.192	1,09
Druge obveznosti	5.247	7.279	1,39
OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	79.828	96.251	1,21
ČISTI DOHODEK	97.364	129.270	1,33
Osebni dohodki	69.606	80.852	1,16
SSP-stanov. del	6.603	7.185	1,09
SSP-druge potrebe	8.686	6.844	0,79
Za rezervni sklad	4.160	5.315	1,28
Za poslovni sklad	8.309	29.074	3,50
Akumulacija skupno	15.077	37.632	2,50
Vsa sredstva za repr.	33.619	61.160	1,82

Relativno nizko povečanje celotnega prihodka, posebno v primerjavi s povečanjem cen za les, je odraz predvsem manjše oddaje lesa in manjši obseg del pri TOZD Gozdno gradbeništvo (v letu 1979 so gradili dovozno cesto k prezračevalnemu jašku za karavanški predor, v letu 1980 pa niso zgradili vseh cest po planu). Manjši obseg del se odraža tudi v manjšem indeksu povečanja porabljenih sredstev, posebno pri storitvah (indeks 1,02!).

Sredstva za akumulacijo so: amortizacija, ki je obračunana po višjih stopnjah, kot so predpisana z zakonom in del čistega dohodka za poslovni in rezervni sklad.

Sredstva za reprodukcijo so: oba zneska amortizacije, 80% dela dohodka po čl. 12 zakona o gozdovih in del čistega dohodka za poslovni sklad.

IV. Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo

Temeljne organizacije so pri razporejanju dohodka in čistega dohodka upoštevala načela iz dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980. Osebni dohodki so naraščali počasneje od dohodka, sredstva za akumulacijo pa mnogo hitreje. V obračunih izkazujemo dva podatka o višini sredstev za osebne dohodke. V bilanci uspeha navajamo tisti del osebnih dohodkov, ki bremenijo čisti dohodek. Del osebnih dohodkov, ki je evidentiran v nedokončani proizvodnji, se namreč po predpisih obračuna v breme obratnih sredstev. Pri analizah osebnih dohodkov pa navajamo višino tistih lastnih sredstev, ki so porabljeni za osebne dohodke, torej ne nadomestil osebnih dohodkov, ki se refundirajo v breme drugih uporabnikov družbenih sredstev. Za analizo višine osebnih dohodkov so uporabni le podatki o obračunanih osebnih dohodkih.

Obračunani osebni dohodki za leto 1980 so 81.824.761 din. To je za 4,3 % več od planiranih in 17,7 % več kot so obračunani osebni dohodki za leto 1979.

Povprečni mesečni neto osebni

dalje str. 5

Vrtalci na delu - Foto GG

dohodki za leto 1980 je 9.962 din za redni delovni čas (182 ur mesечно). To je 24,3% več, kot so znašali osebni dohodki v letu 1979. Povprečni osebni dohodki na zaposlenega so naraščali počasneje kot življenjski stroški. Podrobnejši podatki o delovnem času in osebnih dohodkih so razvidni iz priložene preglednice.

V. Investicije

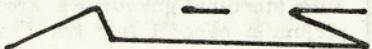
Planiran obseg investicij je realiziran le 60%, vendar je ta poatek nerealen, zaradi med letom sprejetega rebalansa plana. Ko smo ugotovili, da zaradi objektivnih činiteljev ne bo mogoče za mehanizirano skladisče porabit 30 milijonov dinarjev, je bil sprejet rebalans plana, s katerim smo planirali izgradnjo še nekaj cest in nabavo mehanizacije. Istočasno bi morali zmanjšati plan porabe sredstev za mehanizirano skladisče, kar pa ni bilo narejeno. Namesto 30 milijonov je bilo za ta objekt v letu 1980 porabljen le 3.378.841 din. Če odštejemo manjše naložbe za mehanizirano skladisče, je bil plan investicij realiziran 90%-no.

Pri gradnji gozdničnih cest je ostalo neporabljenih 4.964.419 din sredstev za investicije. To so še neporabljena sredstva odobrenega bančnega kredita za gradnjo gozdničnih cest in sredstev, ki so bila nakazana TOZD-u Gozdno gradbeništvo kot avans.

Naložbe po temeljnih organizacijah združenega dela in vrstah naložb so razvidne iz preglednice.

VI. Bilanca stanja

Skrajšana bilanca stanja delovne organizacije na dan 31.12.1980 je naslednja (za primerjavo še bilanca stanja 31.12.1979):

Janez je venomer nadlegoval Micko, da bi se sestala zvečer za skedenjem. Micka pa ne in ne. "Zakaj vendar ne, Micka, saj te ne bom pojedel!" Pojedel ravno ne, pa zaradi "pojesti" me tudi ne vabiš za skedenj, se je odrezala pametna Micka.

Skrajšani bilanci stanja na dan 31.12. v letu 1979 in 1980

A) SREDSTVA	1979	v 000 din 1980
1. Denar in devize	7.492	22.438
2. Menice in dr. vr. pap.	15.998	24.473
3. Terjatve iz posl. razmerij	18.713	18.701
4. Terjatve za plačila iz doh.	1.371	904
5. Terjatve do zdr. sr. v DO	4.439	17.195
6. Terjatve do zdr. sr. v TOZD-e	18.671	18.806
7. Terjatve do zdr. sr. v DS	8.412	9.574
8. Druge interne terjatve	4.891	5.925
9. Akt. časovne razmejitve	73	446
10. Zaloge mat. in proizvodnje	15.254	20.346
11. Sredstva v plasmajih	48.084	46.386
12. Nabavna vr. osn. sred.	430.725	535.745
13. Sedanja vrednost osn. sr.	247.340	292.203
14. Osn. sredstva v pripravi	8.377	33.945
15. Osn. sredstva izven up.	40	
SKUPAJ POSLOVNA SRED.	399.156	511.340.789
16. Denarna sredstva rezerv	10.669	13.571
17. Sredstva rezerv v plasm.	2.703	3.753
SKUPAJ SREDSTVA REZERV	13.372	17.324
18. Denar sk. porabe	776	1.190
19. Zdr. sr. sk. porabe	30.892	44.584
20. Sr. sk. porabe v plasmajih	4.979	5.799
21. Objekti za opremo SP	17.659	21.677
SKUPAJ SREDSTVA SKUPNE PORABE	54.304	73.250
AKTIVA SKUPAJ	466.834	601.915
B) VIRI SREDSTEV (pasiva):		
1. Poslovni sklad TOZD	258.361	344.526
2. Zdr. sred. od drugih DO	11.550	12.549
3. Dolgoročni krediti	34.513	44.406
4. Obv. iz posl. razmerij	25.150	26.359
5. Obv. iz doh. in za OD	7.623	11.021
6. Obv. za zdr. sr. v DO	10.429	16.368
7. Dolgoročne obv. do drugih TOZD	27.083	28.380
8. Obv. iz posl. razmerij-interne	4.865	5.925
9. Pasivne čas. razmejitve	2.408	5.275
VIRI POSLOVNIH SREDSTEV	381.983	494.808
10. Viri sredstev rezerv	17.532	22.639
11. Viri sr. solidarnosti	278	326
12. Viri sr. za dr. namene	2.676	1.933
13. Viri sr. sk. porabe	64.365	82.910
PASIVA SKUPAJ	466.834	601.915

Iz te bilance je razvidno, da se je od lani precej povečala likvidnost in da so bila ob koncu leta precejšnja sredstva angažirana v nedokončanih investicijah. Visočka stopnja likvidnosti (22,4 milijona gotovine) je odraz stanja na dan 31.12.1980. Takrat smo

zbiral gotovino, ki jo je bilo potrebno izločiti na poseben račun pri SDK pri dokončni prijavi investicije - mehanizirano skladisče lesa na Rečici po zakonskih predpisih. Dne 8.1.1981 je bilo na izločen račun pri SDK nakanano din 23.438.840,00.

M. Z.

dolje etiket

V likvidnih sredstvih aktive poslovnih sredstev (denar, menice) so tudi sredstva, ki jih je potrebno izločiti na posebne račune na podlagi sklepov o razporeditvi doseženega čistega dohodka v letu 1980. Po zaključnem računu je bilo potrebno iz žiro računa

na prenesti na poseben račun rezerv 5.316.001 din in na dva posebna računa sredstev skupne porabe din 8.959.203.

VIII. Kazalci za izkazovanje uspešnosti poslovanja v letu 1980

A) Predpisani

Kazalec	leto 1979	leto 1980	Indeks
1. Dohodek na delavca-din	352.959	471.512	1,33
2. Doh.v primer.s PUS v %	49,4 %	51,4 %	1,03
3. Čisti doh.na delavca-din	193.182	217.582	1,40
4. Akumulacija v primer.z dohodkom v %	8,9 %	16,6 %	1,86
5. Akum.v primerjavi s čistim doh. v %	16,3 %	28,9 %	1,76
6. Akum. v primerjavi s PUS	4,4 %	8,9 %	1,93
7. "OD" in "SSP" na delavca mes. povpr.din	13.900	16.472	1,18
8. Čisti "OD" na del. - mes. povpr. din	8.037	9.966	1,24
9. Prisp. iz OD na del. - mes. povpr. din	3.388	4.212	1,24
10. Prisp.iz doh. na del. - letno din	125.096	157.813	1,26
11. Akum.in amort. v prim. s PUS v %	9,2 %	13,3 %	1,44
12. Povprečna PUS na delavca v 000 din	714	918	1,28
13. Cel.prihodek v prim. s porabljenimi sredstvi	203,9 %	215,7 %	1,05
14. Cel.prihodek v prim. s povpreč.uporabljenimi obr.sredstvi-količnik	2,59	2,56	0,98
15. Dohodek v primerjavi s planiranim	110,2 %	107,4 %	0,97
16. "OD" v primerjavi s planiranimi	99,9 %	103,1 %	1,03
17. Odpl.inv.kreditov v primerjavi s sredstvi za reprodukcijo v %	13,0 %	8,7 %	0,66

B) Drugi kazalci

1. Krediti v prim. s posl. skladom	13,4 %	12,9 %	0,96
2. Odpl.kreditov v primerjavi z amort.po min. stopnjah	25,0 %	22,5 %	0,90
3. OD v primerjavi s čistim doh.	71,5 %	62,5 %	0,87
4. Akumulacija v primerjavi s posl. skl.	5,8 %	10,9 %	1,87

Opomba: PUS = povprečno uporabljena poslovna sredstva

dalje str.?

OKAMENELA ŽENA

Ob odhodu tov. Pristov Ivanka v pokoj se spomnimo, da je pred leti prejela nagrado za naziv našega glasila "Preseki".

Ko se bomo peljali po novi cesti čez Poljane na Jesenice, si na Poljani, na levi strani oglejmo visoko skalo, imenovano: "Okamenela žena", o kateri nam je tov. Pristov Ivanka povedala legendo:

"Nekega dne je zbral graščak viteze in oprode. S seboj je vzel tudi hlapce in nekaj podložnikov, ki naj bi služili za priganjanje divjadi. Z njimi je šla tudi graščakova hči, znana po svoji trdosrnosti.

Stala je poleg služabnika in opazovala lov. Nenadoma je divja žival napadla podložnika. Služabnik mu je hotel pomagati, gospodarica pa mu je to prepovedala, ker je hotela opazovati smrtni boj, v katerem bi podlegel podložnik.

Tako, ko je to izrekla, je okamenela in tako stoji tam še danes."

R. P.

Velesa družba pride v prijetno podeželsko gostilnico in naroči jedi in pičče. Med drugim je Francelj naročil telečjo zarebrnico z zelenjavno prilogo. Ker je bil obrok videti zelo okusen, je Miha storniral govedino s krompirjem in naročil isto kot Francelj.

Strežajka je prinesla naročeno, se vljudno priklonila in rekla: "Žal, storniranega krompirja nismo več!" (pa še res je bilo!)

M. Z.

Zaradi učinkov inflacije ti kazalci ne opredeljujejo poslovne uspešnosti tako, kot bi jo v stabilnem gospodarstvu. Več informacij o uspešnosti poslovanja lahko dobimo s primerjavo indeksov rasti posameznih kazalcev, kot pa iz kazalcev uspešnosti poslovanja samih. Zelo realen je kazalec ekonomičnosti poslovanja pod št. 13, ker izključuje učinek inflacije.

Klub temu, da zadnje čase nameramo znatne kredite, se stopnja zadolženosti ne povečuje in je še daleč izpod nivoja, ki je mejni za ugotavljanje kreditne sposobnosti.

Prilogi:

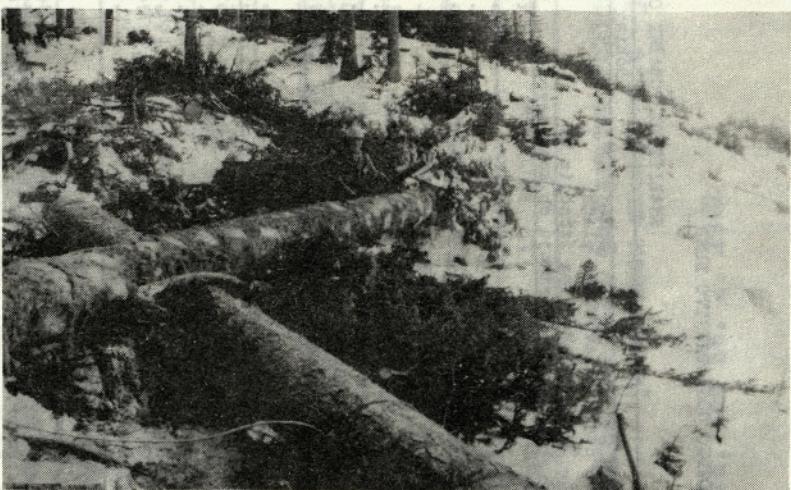
- Analitični podatki o delovnem času in o osebnih dohodkih v letu 1980
- Pregled izvršitve plana investicij za leto 1980

XV. Ivankino slovo od dela je bilo iskreno prisrčno.
Foto GG

Spravilo in odvoz lesa v težkih zimskih pogojih
Foto GG Bled

Podiranje dreves pozimi - Foto GG

M. Z.

Milan je svojemu prijatelju nenehno dopovedoval, da je bolan in naj gre k zdravniku na pregled. Ta ga je bil končno sit in se je odpravil v ambulanto na temeljiti pregled.

Zdravnik je ugotovil, da je le-ta povsem zdrav. Pa sreča Milana in ga vpraša, čemu sugerira prijatelju, da je bolan.

Sigurno je bolan, veš, sigurno mu manjka kalcija. Že dve leti hodim k njegovi ženi, pa mu še vedno niso zrasli rogovi.

Micka iz Bohinja je šla v Ljubljano. Pa je prečkala cesto na nepravem koncu. Prometni miličnik je žvižgal in ji pokazal, naj se oglasi pri njem. Micka pa v dir in je tekla vse do Tromostovja.

Vsa preplašena je prišla nazaj v Bohinj in potožila Janezu.

"Veš Janez, v Ljubljano pa ne grem več. Tam je bil stražnik, pa mi je žvižgal, mahal z rokami, hotel me je objeti - ampak Janez, jaz imam samo tebe rada."

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

ANALITIČNI PODATKI O DELOVNUM ČASU IN OSPEBNIH DOHODKIH ZA ČAS OD I. - XII. 1980

	Bohinj	Pokljuka	Jesenice	Gradbeništvo	Avtoprevoz.	TOK	DSSS	GG Bled	1979
1. Štev. delavcev po planu	93	105	65	71	55	60	64	513	562
2. Štev. delavcev po izrač.iz ur	87	97	61	70	55	56	54	480	498
3. Štev. del. po stanju ob kon.meseca	92	100	60	69	53	56	57	487	498
4. Planirano štev. delovnih ur	220.511	234.212	149.333	169.902	132.843	140.174	138.388	1.185.363	1.234.106
5. Obračunane delovne ure	190.408	210.955	133.325	152.624	120.988	121.231	119.015	1.048.546	1.098.335
6. Obračunane ure glede na plan	86,3 %	90,1 %	89,3 %	39,8 %	91,1 %	86,5 %	86,0 %	88,5 %	90,1 %
7. Obračunane ure za delo po času	66.264	73.772	56.705	37.619	52.602	70.560	100.947	468.469	480.629
8. Obračunane ure po učinku	73.685	84.731	47.198	79.951	38.175	26.458	-	350.198	382.389
9. Ure bolezni do 30 dni	13.805	9.840	6.456	2.632	2.844	2.992	2.876	41.445	39.032
10. Zastoji - slabo vreme	9.713	13.744	5.319	8.674	2.195	3.769	-	43.414	42.467
11. Druga nadomestila - ure	26.931	28.868	17.647	23.748	15.172	17.452	15.192	145.020	111.987
12. Ure boleznine nad 30 dñi ^X	11.019	8.871	4.184	4.525	2.872	4.832	6.472	42.775	44.664
13. Delež ur na delu v vseh urah 80	73,5 %	75,1 %	77,9 %	76,8 %	83,3 %	80,0 %	84,8 %	78,0 %	78,6 %
14. Delež ur na delu v vseh urah 79	75,6 %	73,4 %	76,7 %	80,6 %	84,1 %	80,2 %	84,5 %	78,6 %	-
15. Planirani OD bruto za leto 1980	14.005.000	15.460.000	9.350.000	10.510.000	3.813.000	10.022.000	10.293.400	78.453.400	69.652.500
16. Obračunani bruto OD ^{XX}	15.256.967	16.345.091	9.594.153	11.027.241	9.040.925	10.056.891	10.330.092	81.824.761	69.506.549
17. Obračunani OD glede na plan	108,9 %	105,7 %	102,6 %	104,9 %	102,6 %	100,3 %	100,3 %	104,3 %	99,6 %
18. Obračunani OD v 1. 1979	12.607.067	14.029.777	8.596.469	9.396.618	7.997.807	8.082.698	8.796.113	69.506.549	-
19. Povečanje OD v primerjavi z 1.79	121,0 %	116,5 %	111,6 %	117,3 %	113,0 %	124,4 %	117,4 %	117,7 %	-
20. Bruto OD na 182 ur - po planu	11.559	12.014	11.395	11.258	12.074	13.012	13.537	12.046	10.271
21. Obračunan povpr.mes. OD bruto	14.583	14.102	13.097	13.150	13.600	15.098	15.797	14.203	11.474
22. Obrač.mes. bruto OD glede na plan	126,2 %	117,4 %	114,9 %	116,8 %	112,6 %	116,0 %	116,7 %	117,9 %	111,7 %
23. Povpr. bruto OD v letu 1979	11.936	11.297	10.778	10.644	11.332	12.182	12.386	11.474	-
24. Povečanje mes. OD glede na 1. 1979	122,2 %	124,8 %	121,5 %	123,5 %	120,0 %	123,9 %	127,5 %	123,8 %	-
25. Povprečni neto OD - mesečni	10.345	9.933	9.308	9.210	9.476	10.555	11.006	9.962	8.013
26. Povpr. neto OD v letu 1979	8.382	7.924	7.602	7.435	7.382	8.465	8.594	8.013	-
27. Povečanje v primerjavi z 1. 1980	123,4 %	125,4 %	122,4 %	123,9 %	120,2 %	124,7 %	128,1 %	124,3 %	-
28. Neto OD za efekt.delov.čas za 182ur	10.972	10.640	9.707	9.534	9.789	10.919	11.072	10.412	8.457
29. Odnos do povpr. neto OD v GG Bled	1.054	1.022	0.932	0.925	0.940	1.049	1.063	1.000	-

^X Ure niso vštete v seštevku obračunanih ur^{XX} OD za solidarnost niso všteti, niti ne OD dopolnilnega dela

PREGLED IZVRŠEVANJA PLANA INVESTICIJ ZA LETO 1980 PRI GG BLEĐ

Vrsta naložbe	Bohinj			Pokljuka			Jesenice		
	planirano	doseženo	%	planirano	doseženo	%	planirano	doseženo	%
Gozdne ceste	9.020.000	6.814.036	76	9.748.000	7.923.886	81	3.100.000	2.292.024	74
Stavbe	-	-	-	30.000.000	3.378.841	11	100.000	99.955	100
Mehanizacija	2.240.000	1.619.744	72	885.000	378.645	43	550.000	11.000	2
Druge	-	25.885	-	-	-	-	-	90.347	-
Skupaj	11.260.000	8.459.665	75	40.633.000	11.681.372	29	3.750.000	2.493.326	67

Vrsta naložbe	Gradbeništvo			Avtoprevozništvo			Delovna skupnost sk.služb		
	planirano	doseženo	%	planirano	doseženo	%	planirano	doseženo	%
Gozdne ceste	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavbe	-	-	-	417.000	430.594	103	-	-	-
Mehanizacija	6.400.000	6.274.663	98	4.610.000	6.829.046	148	-	-	-
Druge	-	8.020	-	-	111.160	-	610.000	103.975	15 %
Skupaj	6.400.000	6.282.683	98	5.027.000	7.370.800	145	610.000	103.975	15 %

Vrsta naložbe	TOK Zasebni sektor			Skupaj GG Bleđ		
	planirano	doseženo	%	planirano	doseženo	%
Gozdne ceste	11.680.000	10.777.811	92	33.548.000	27.807.757	83
Stavbe	-	-	-	30.517.000	3.909.390	13
Mehanizacija	640.000	673.024	105	15.325.000	15.786.122	103
Druge	-	-	-	610.000	339.387	56
Skupaj	12.320.000	11.450.835	93	80.000.000	47.842.656	60

Opoomba: Pri TOZD Gozdarsstvo Pokljuka je pod stavbami všteta naložba v mehanizirane skladisče v planiranem znesku din 30.000.000,00 in realiziranem znesku din 3.378.841,00.

Bleđ, dne 18. 2. 1981

RAZVOJ GORSKEGA SMREKO-VEGA GOZDA IN GOSPODARJE-NJE V NJEM - IZSLEDKI RAZISKAVE dr. M. KOTARJA

Raziskovalnemu delu večkrat upravičeno očitamo, da je pri svojih usmeritvah preveč odmaknjeno od resničnih problemov v vsakdanji praksi. To se nam dogaja kljub temu, da imamo v združenem delu možnost vplivanja na izbor tem za raziskave. Vzroki so med drugim v pomanjkanju ustreznih kadrov, kar še posebej velja za področje raziskav o razvoju sestojev domačih drevesnih vrst na domačih rastiščih.

Pritisk družbenih potreb po lesu nas je doslej silil, da smo - z željo delali čim bolj strokovno - uporabljali izsledke predvsem tujih avtorjev. Uporabnost tujih donosnih tablic, prirastnih in višinskih krivulj je bila seveda samo delno potrjena, kljub temu pa se je med našimi strokovnjaki preveč zasidrala miselnost, da je v naših sestojih možno dosegči bolj ali manj enake donose in na približno enak način. V praksi smo bili zlasti pri izdelavi in potrjevanju gospodarskih načrtov večkrat v hudi dilemi: ali prisluhniti najvišjim strokovnim in političnim krogom in se podrediti takemu "intenzivnemu" modelu gospodarjenja, kjer je bil poudarjen predvsem čim večji lesni donos sestojev, ali pa ravnati v skladu z dolgoletnimi izkušnjami generacij gozdarjev v domačem okolju.

V našem območju nam je manjalo predvsem uporabnejših teoretskih osnov za določanje obhodnje, dolžine pomladitvene dobe in jakosti ter vrste sečenj v sestojih smreke, ki je pri nas najbolj zastopana, posebno v nadmorskih višinah nad 1000 m. Toleko bolj je zato pomembna in razveseljiva v letu 1980 končana in objavljena znanstvena študija dr. Marjana Kotarja, univerzitetnega učitelja na gozdarski fakulteti. Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva je avtorja po-

vabilo na predavanje, ki je bilo dne 4. 3. 1918 ob udeležbi številnih članov društva.

Izsledki te študije so za našo prakso takorekoč ključnega pomena, zato v naslednjem navajam nekatere ugotovitve, ki zanimajo tudi širši krog sodelavcev.

- Smreka že sedaj predstavlja pri nas zaradi svoje proizvodne sposobnosti, uporabnosti lesa in svoje varovalne funkcije daleč najpomembnejšo drevesno vrsto, njen delež pa se bo še povečal: pri zaraščanju kmetijskih površin in melioracijah panjaste bukve.

- Doslej uporabljene raziskave smreke iz srednjeevropskih gozdov imajo v gorskem gozdu le omejeno vrednost, saj vladako pri nas druge rastiščne razmere, poleg tega pa so razmere znotraj istih rastišč tako velike, da jih ne moremo strpati v enotne tablice ali krivulje. Poglavitna razlika pa je v legi doslej analiziranih sestojev, ki so pretežno nižinski.

- Proizvodna doba v gorskih smrekovih gozdovih mora biti dolga. Analize starosti so namreč pokazale, da je starost naravnih sestojev v optimalni fazi (stabilen sestoj, še zmerno naraščanje zaloge v debelino) od 100-190 let. To pomeni, da so razlike med posameznimi rastišči tudi velike in jih je treba v praksi upoštevati.

- Pomladitvena doba - to je čas razvoja mladja pod zastorom - je tudi dolga najmanj 30 let. To dokazuje razlike v starosti pri starih sestojih, ki so nastajali s pomladitvijo v manjših vrzelih skozi daljšo dobo (tudi do 100 let).

Obnova in rast mladja in gošče potekata v naravnem gozdu

pod zaščito starega sestaja (istem se zmanjša proizvodna doba). Drevje prirašča v višino in debelino zmerno in vztrajno.

- Rast v višino se nadaljuje še v visoki starosti. Prirastek v debelino - "letnice" - se brez nazadovanja ohranja do velikih debelin (80 cm). Na širino letnic bistveno ne vplivajo redčenja, ker sestojem, ki so po naravi svetli, ne primanjkuje svetlobe.

Smreka tako na gorskih rastiščih dosega kljub neugodnim razmeram velike dimenzije po višini in debelini. To njeno sposobnost moramo izkoristiti tako, da jo v času njenega optimalnega razvoja ne prekinjamo s premočnimi sečnjami, ampak ohranjamo zadostno število drevja in visoko lesno zalogo. Premočna redčenja bi zmanjšala skupno proizvodnjo lesa. Visoka lesna zaloga je tudi najbolj stabilna in nudi pogode za visoko vrednost osebkov. Z močnejšimi redčenji pa moramo posegati v sestoj čim bolj zgodaj, da izločamo nekvalitetne osebke in podpiramo najboljše.

- V naravnih sestojih obstajajo v zgradbi po debelini, višini in socialnem položaju velike razlike, ki jih moramo ohraniti zaradi stabilnosti gorskih gozdov.

- Za visoko kvaliteto debel je pogoj čiščenje vej. Poleg naravnega čiščenja vej v primereno gosti zarasti pospešujemo umetno - obžagovanje vej - kot redni ukrep gojenja gozdov v kvalitetnih sestojih.

- Oblika krošenj vpliva na prirastek in kvaliteto sestaja in na pomlajevanje. Podpiramo normalno razvite krošnje, ki so najbolj produktivne in omogočajo normalno čiščenje vej ter postopno pomlajevanje. Izločati moramo široko krošnate osebke.

- Minimalna dolžina proizvodne dobe naj bo v starosti, ko je poprečni skupni lesni prirastek (lesne mase) glede na starost največji; zgornja meja pa naj

bi bila v starosti, ko bi najdebelejša drevesa v vladajočih slojih dosegla vsaj 50 cm. Pogoj je, da prirastek po masi še ni začel močneje upadati.

Zanimiva je primerjava med analizami študije in našimi "urednimi" proizvodnimi dobam (obhodnjami). Poprečna proizvodna doba po študiji je v gorskem gozdu med 130-230 let; če odštejemo dolžino pomladitvene dobe 30-100 let, dobimo obhodnje med 100-200 let, kar kaže na to, da so nekatere naše proizvodne dobe prekratke. Posledice so nezadostno izkoriščena sposobnost sestojev v optimalni fazi, ko je priraščanje zlasti po vrednosti največje.

Dolžina proizvodne dobe je odvisna od rastišč in kakovosti sestojev. Upravičeno skrajšana proizvodna doba je lahko le v sestojih slabše kvalitete. To "slabšo" kvaliteto pa lahko povzročimo tudi s premočnimi redčenji ali neupoštevanjem drugih zakonitosti naravnega gorskega gozda.

Na koncu omenimo še nekaj ugotovitev, ki so bile izrečene na razpravi po predavanju dr. Marjana Kotarja. Že dosedanja razmišljanja naših gozdarjev v ob-

Močju so bila na pravi poti. Manjkalno nam je teoretskih osnov, ki jih končno prinaša omenjena študija. Kazno je, da smo pod vplivom velikih potreb po lesu že premočno razredčili nekatere kvalitetne sestoste in da mestoma zanemarjamo zgodnja redčenja.

Velikopovršinski koncept je ponovno doživel nov udarec, saj negira prenekatero ugotovitev iz študije. Ponovno se je pokazalo, kot tudi v drugih podobnih primerih, da moramo v praksi misliti in ravnat na podlagi dolgoletnih izkušenj tudi po svoji glavi, pa naj bo tehnikratski pritisk od vrha še večji. Obžalujemo lahko le to, da se v naši praksi načrtneje ne ukvarjamо s prenosom raziskovalnega dela v prakso in da iz naših vrst še ni zrastel znanstveno - raziskovalni kader za naše specifične pogoje. To pa še povečuje uspešnost študije dr. Marjana Kotarja.

Priporočam jo vsem gozdarjem, ki še niso segli po njej. Naslov je: "Rast smreke na njenih naravnih rastiščih v Sloveniji", Institut za gozdro in lesno gospodarjenje pri Biot. fakulteti v Ljubljani, Ljubljana 1980.

Janez Košir

OBČNI ZBOR DIT ZA LETO 1981

27. marca 1981 smo se člani DIT zbrali na svojem letnem občnem zboru, kjer smo poleg drugega obravnavali delo v preteklem enoletnem obdobju in si začrtali program dela za leto 1981.

V tem sestavku podajamo poročilo upravnega odbora, program dela za leto 1981 in skele občnega zabora.

Poročilo upravnega odbora:

Poročilo je sestavljeno za obdobje od občnega zabora 27.2.1980 pa do danes ter je razdeljeno po posameznih področjih aktivnosti, takot kot smo jih zapisali v programu dela za leto 1980.

Na zadnjem občnem zboru smo sprejeli za enoletno obdobje precej obsežen program dela DIT, katerega smo z manjšimi korakurami, ki so jih narekovali organizacijski pogoji, tudi realizirali.

1. Izobraževanje članov

V aktivnosti izobraževanja članov smo načrtovali za leto 1980 tri predavanja iz aktualne problematike o gozdarstvu, izvedbo botanične ekskurzije v Malo Pišnico, ogled še preostalih delovnih organizacij članic SOZD ter organizacijo strokovne ekskurzije.

Organizirali smo pet predavanj, in sicer:

1. Naravna dediščina v varstvu okolja, predavatelj je bil prof. Stane Peterlin. Predavanja se je udeležilo 30 članov.
2. Ponudba papirne industrije - priložnost za izboljšanje naših gozdov, predavatelj je bil Slobodan Raič. Predavanja se je udeležilo 12 članov.
3. Zgradba in razvoj gorskega smrekovega gozda in gospodarjenja s tem gozdom, pre-

Vaje na težkem zgibnem traktorju Foto GG

davatelj je bil mag. Marjan Kotar. Predavanja se je udeležilo 40 članov.

4. Predavanje "Pomen načrtovanja v gozdarstvu" so pravili strokovni delavci GG Kranj in se ga je udeležilo 12 naših članov.

5. Skupaj s sindikalno organizacijo smo organizirali več predavanj kot smo planirali, vendar pa nismo organizirali predvidene obravnave problematike s področja lovsko-gospodarskega načrtovanja ter gojitvene problematike na GG Bled.

Program ogleda proizvodnje v delovnih organizacijah članic SOZD GLG smo v celoti realizirali, saj smo si v preteklem letu ogledali proizvodnjo v tovarni ZLIT Tržič in v Aero Medvode. Poleg teh dveh delovnih organizacij članic SOZD GLG smo si ogledali tudi proizvodnjo v tovarni Elan Begunje.

Tudi v letu 1980 smo člani DIT, kot že vsa leta poprej, organizirali ogled lesnega sejma v Celovcu. Ogleda se je udeležilo 16 članov.

V juliju smo organizirali ekskurzijo v Malo Pišnico, katere pa se je, predvsem zaradi slabega vremena, udeležilo le 8 članov.

V programu za leto 1980 smo zapisali, naj se predvsem iz stabilizacijskih vzrokov organizira skromnejša strokovna ekskurzija. Menim, da je bila ekskurzija v Delnice in na Krk, ki smo jo organizirali v oktobru, glede potrošenih sredstev res precej skromnejša od nekaterih ekskurzij v preteklih letih, vendar pa ji glede strokovnega izpopolnjevanja in drugih koristi takšnih srečanj, ne moremo dati ocene skromna. Ekskurzije v Delnice in na otok Krk se je udeležilo 36 članov DIT.

2. Popularizacija gozdarstva

Program nam je na tem področju dejavnosti nalagal oživitev sodelovanja gozdarjev s šolami, predvsem z organiziranjem ekskurzij v gozd ter predavanji o gozdu. Sodelovanje s šolami bi

za preteklo leto lahko ocenili, da v nekaterih krajih poteka še nekako zadovoljivo, drugod pa je to sodelovanje vedno slabše. V preteklem letu so člani DIT organizirali za učence osnovnih šol več skupinskih ogledov gozdne učne poti. Kaj več pa na tem področju ni bilo storjenega. Sodelovanju z osnovnimi šolami bi morali posvečati večjo pozornost. S predavanji, filmi pa tudi ekskurzijami v gozd, bi morali mladim na našem območju prikazati gozd in delo v gozdu predvsem s poudarkom na velikih spremembah, ki jih je prinesla sodobna tehnologija dela. Mladi naj bi spoznavali, da so tudi v gozdarstvu strokovno zahtevna in interesanta proizvodna dela, ki zahtevajo, ne samo fizično sposobnega, ampak tudi izobraženega delavca. Tudi to naj bi bil eden od načinov, kako pridobiti domače mlade fante za proizvodno delo v gozdarstvu.

Člani DIT smo tudi v letu 1980 skupaj z ostalimi delavci GG Bled izvedli tekmovanje gozdnih delavcev in kmetov, lastnikov gozdov.

3. Varstvo gozdov

Akcija ugotavljanja onesnaženosti zraka na osnovi lišajev se je v letu 1980 nadaljevala, vendar nekateri člani niso opravili vseh dolžnosti, ki so jih v zvezi s to akcijo prevzeli in tako še nimašo izdelanih dokončnih rezultatov.

Tudi akcija "drevesa spomeniki" še poteka. V pripravi je osnutek določanja dreves spomenikov.

4. Poživitev kulture

V letnem programu smo si zadal nalogu, da organiziramo likovno razstavo gozdarjev umetnikov - samoukov. Razstavo smo organizirali v septembru v avli osnovne šole na Bledu pod naslovom "Gozd, človek, kultura". Razstavljali so umetniki Janez Černeč, Boštjan Košir in Stane Jarem. Na otvoritvi razstave je sodeloval tudi pevski zbor "Gozdar", pri katerem sodeluje veliko naših gozdnih delavcev z Gorjuš in Koprivnika.

Poleg te planirane razstave smo

v letu 1980 organizirali še razstavo slikarskih del Antona Plemelja.

Za širjenje naše kulturne razgledanosti smo si v letu 1980 skupinsko ogledali Železarski muzej na Jesenicah.

Pregled celotnega enoletnega dela nam kaže, da smo v preteklem letu glede organiziranja predavanj, ekskurzij in prireditve pokazali dovolj veliko aktivnost. Če smo lahko zadovoljni s številom organiziranih predavanj, ekskurzij in drugih prireditvev, pa nikakor ne moremo biti zadovoljni z udeležbo na teh predavanjih in prireditvah. Od skupaj 95 članov DIT je bila povprečna udeležba na predavanjih in prireditvah le 23 udeležencev ali slabih 25 %. Iz statističnih podatkov o udeležbi na predavanjih bi lahko sklepali, da člani kažejo večje zanimanje za teme iz gojenja in varstva gozdov. Vendar bomo morali v bodoče pokazati tudi več zanimanja za znanja s področja ekonomike, organizacije dela, izobraževanja, vrednotenja dela in druga področja, s katerimi se pri našem delu vse pogosteje srečujemo.

Program dela za leto 1981:

Upravni odbor DIT gozdarstva je na 4. seji dne 27. februarja 1981 pripravil predlog načrta del za letošnje leto, ki ga dajemo občnemu zboru v presojo, dopolnitiv in sprejem. Pri sestavi načrta smo upoštevali naslednja izhodišča:

1. Društvo združuje strokovnjake s področja gozdarstva ter s svojim delom prispeva k reševanju strokovnih vprašanj in snovanju novih pridobitev tehnike in deluje v okviru Zakona o splošnem ljudskem odporu.
2. Obravnava važna strokovna in organizacijska vprašanja, ki so pomembna za razvoj gozdarstva.
3. Zaradi vse večjega pomena gozdov za varstvo okolja in zaradi splošnega družbenega interesa nad gozdovi, se društvo zavzema za sodelovanje

gozdarstva z vsemi zainteresiranimi družbenimi in družbenoekonomskimi ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi območja pri obravnavanju teh vprašanj.

Upoštevajoč opisana izhodišča in dosedanje organizacijo delovanja smo v program vključili.

1. reševanje problematike pri gospodarjenje z gozdovi, pospešitev novatorstva in predvsem racionalizacije na področju gozdarstva ter izobrazevanje;
2. popularizacija gozdarstva;
3. varstvo okolja;
4. delovanje društva na področju kulture.

1. Reševanje problematike pri gospodarjenju z gozdovi, pospešitev novatorstva in predvsem racionalizacij na področju gozdarstva ter izobrazevanje.

Za reševanje te problematike namenimo pripraviti 2 do 3 razprave. Že lani bi morali pripraviti razprave:

- obravnavava območnega načrta,
- gojitvena problematika pri GG Bled,
- pogoji gospodarjenja v TOK gozdarstva Bled.

Za razprave sodimo, da so aktualne in jih bomo pripravili letos.

Nova dognanja v gozdarstvu bomo članom v čim večji možni meri predstavili s kratkimi predavanji in razpravami. Pri tem bomo prosili za pomoč strokovnjake z gozdarskega inštituta, fakultete in vodilne strokovnjake z gozdnih gospodarstev, tako, da bomo nova dognanja čim bolj približali praksi. Predvidevamo, da bo mogoče organizirati vsaj tri predavanja in razprave s tega področja.

V kolikor bodo na voljo predavatelji, bomo organizirali tudi predavanja s poljubno-znanstveno vsebino.

Poleg predavanj bomo organizirali ogled drevesnice v Mengšu, arboretuma v Volčjem potoku in

botanično ekskurzijo po zgornji gozdnini meji Karavank. Kot že nekaj let, bomo tudi letos organizirali skupni ogled lesnega sejma v Celovcu. V letošnjem letu predlagamo, na osnovi priporočil naših članov in na osnovi vabilna kolegov s Pounja, ogled gozdov in gospodarjenje z njimi na njihovem pobočju.

2. Popularizacija gozdarstva

Sleheni član naše samoupravne družbe mora o pomembnosti gozdov vedeti vedno več. S poznavanjem pomembnosti gozda se bo tudi odnos do gozda izboljšal, kar

je za sam gozd in za gozdarstvo zelo pomembno. Lani je ing. Veber pripravil diapositive kot pripomoček za predavanje o gozdovih po osnovnih šolah, za kar se mu ob tej priložnosti prav lepo zahvaljujemo. Diapositive hrani tov. Silič - tajnik društva. Vsak član si jih za predavanja lahko izposodi. V letošnjem aprilu in maju morajo mentorji po osnovnih šolah pripraviti predavanja o gozdu kot prispevek k akciji v tednu gozdov. V tem tednu pa naj bi organizirali še ogled gozdne proizvodnje, gozda in ogled gozdne učne poti v Radovljici.

Zakladanje in krojenje ob gozdnini cesti

Foto GG

Močan mož k močnemu stroju -

Foto GG

Kot že tradicionalno, bomo tudi letos skupaj z osnovno organizacijo sindikata GG Bled izvedli tekmovanje gozdnih delavcev in kmetov.

3. Varstvo okolja

Nedvomno se moramo v našem društvu stalno zavzemati za ohranjevanje zdravega okolja. Že dve leti poteka akcija ugotavljanja onesnaženosti zraka na osnovi stanja lišajev. Ker je to enkratna naloga in ker bi morali stanje lišajev na vsem področju ugotoviti v istem letu, smo jo načrtovali samo na eno leto. Žal pa jo moramo zaradi neopravljene del razširiti že na tretje leto. Tako bo letos treba popisati stanje lišajev na področju Jesenice in Radovljice, kjer je narejenega še zelo malo, za ostala področja pa bo treba podatke le dopolniti. V letošnjem letu z akcijo zaključujemo.

Ugotavljanje dreves spomenikov je postala stalna naloga društva in bomo v ta namen pripravili poseben pravilnik.

V letošnjem letu nameravajo pričeti z obnovo pešpoti skozi Pokljuško luknjo in po dolini Ribičice. Pri tem bi moralo sode lovati tudi naše društvo in pomagati pri odkrivanju naravnih zanimivosti in posebnosti, saj na tem področju med drugimi najdemo celo fragmente pragozada.

Že lani smo predvidevali ogled filma o Dvorski vasi in upajmo, da ga bomo letos videli.

4. Delovanje društva na področju kulture

Letos ne predvidevamo izvedbo razstav, ampak smo se s KUD Bled domenili, da bo vse naše TO redno obveščal o razstavah, članom pa priporočamo, da si jih ogledajo.

Ocenujemo, da je predlog programu obsežen; ker pa vemo, da vsakega ne zanima vse in da vsak vsega tega ne rabi, smo skušali v program vključiti za vsakega nekaj.

Sklepi občnega zabora:

1. Razprava je načela potrebo delovne organizacije, da v svoje poslovanje vključi tudi robne dejavnosti, ki se razvijajo na področju gozdov. Ta potreba se kaže tako s strani racionalnega poslovanja kot s političnega stališča. Smatramo, da smo za upravljanje gozdnega prostora najbolj poklicani, da dajemo mnenja, kaj in kako se dela v tem prostoru.
2. Potrebno je organizirati skupne strokovne pogovore na ravni delovne organizacije. To je bilo že večkrat predlagano v preteklih letih.
3. Potrdi se letna bilanca DIT gozdarstva Bled v predlagani obliki in sprejme program dela za leto 1981.
4. Samoupravna organiziranost naj bo taka, da bo možen sistem enotnega načrtovanja tako tehničnega kot biološkega.

III. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE 1981

V Beogradu bo od 1. do 18. junija 1981 III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. V Sava centru se bo zbral 1724 delegatov in 80 gostov. Slovenijo bo zastopalo 212 delegatov, tri bomo izvolili v naši občini.

Za ilustracijo naj povemo, da je bil I. kongres samoupravljalcev 1957. leta v Beogradu, II. pa 1971. leta v Sarajevu. Oba sta potekala v času zaostajanja v razvoju samoupravljanja in sta z jasnimi usmeritvami pomenila nadaljnji zagon za popolnejše osvobajanje dela in za povečanje produktivnosti.

Tudi današnji trenutek v razvoju samoupravljanja in socialističnega sistema ni preprost. Srečujemo se s številnimi gospodarskimi problemi, ki deloma koreninijo doma, deloma pa so rezultat razmer v širšem družbenem okolju. III. kongres in predpriprave nanj nam nudijo izjemno priložnost, da v sleherni sredini analiziramo svoje delo, slabosti in pomanjkljivosti ter uspehe in ponudimo samoupravne rešitve za nadaljnji razvoj.

Pričakovati je veliko odmevnost kongresa doma in v tujini, saj

bo letos najpomembnejša manifestacija v Jugoslaviji. Nekateri nam nenaklonjeni dejavniki v svetu bodo, kot doslej, iskali le naše napake zato na kongresu ne sme manjkati kritičnih analiz, ki bodo še bolj afirmirale samoupravljanje in bodo hkrati nudile oporo naprednjemu delavskemu gibanju v svetu.

VSEBINSKA USMERITEV

Temeljno gradivo za pripravo kongresa so usmeritve in teze, ki so bile objavljene v Sindikalnem poročevalcu št. 8/1980 in 1/10.1.1981.

Teze, ki nosijo naslov ZDRUŽENO DELO V BOJU ZA SOCIALISTIČNO SAMOUPRAVLJANJE IN DRUŽBENOEKONOMSKI RAZVOJ opredeljujejo tri osnovna tematska področja:

1. Pridobivanje in razporejanje dohodka
2. Samoupravno povezovanje in združevanje na podlagi dohodka, bistveni dejavnik družbenega reprodukcije, samoupravnega planiranja in razvoja
3. Združeni delavci v delegatiskem sistemu

Vsa tri tematska področja so notranje razdeljena še na ožje sklope vprašanj. Teze naj bi zlasti spodbudile reševanje žogočih problemov v naših delovnih sredinah. Razprave bodo nudile možnost za kritično analizo stanja in iskanja samoupravnih rešitev.

Na osnovi sporočil kongresu, ki so izvirna oblika posredovanja rešitev in predlogov, bo oblikvana osnutek resolucije, ki ga bodo delavci in občani obravnavali v mesecu aprilu. Resolucija bo na ta način rezultat bolj ali manj uspešnega dela v pripravah na kongres. Republiški koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa, medobčinski in občinski koordinacijski odbori so se temeljito lotili dela in pripravili vse potrebno, da bodo nosilke sporočil in tematskih razprav pravočasno pripravile predloge. V Sloveniji bo poslalo sporočila kongresu 16 TOZD, med njimi tudi MURKA IZ LESC.

To še ne pomeni, da mimo planiranih sporočil posamezne sredine ne morejo posredovati dodatnih, tehtnih sporočil kongresu.

Razprave delegatov so naslednja možna oblika posredovanja pri-pomb kongresu zato bo potrebno posvetiti veliko pozornost izbirni delegatov. Kot smo videli, sporočil in tematskih razprav ne pripravljajo vse TOZD, pač pa moramo v vseh delovnih sredinah pripraviti temeljito oceno samoupravne organiziranosti, ki bi jih bilo ugodno obravnavati skupaj z osnutkom resolucije III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

PRIPRAVE NA III. KONGRES V OBČINI RADOVLJICA

Občinski koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev je v naši občini pri-

pravil vse potrebno za tematske razprave ter ocene samoupravne organiziranosti. V občini imamo štiri nosilce tematskih razprav:

Veriga Lesce - Problemi in dosegenci rezultati v svobodni menjavi dela

Med delavci TOZD in delavci delovnih skupnosti skupnih služb,

Murka Lesce - Združevanje dela in sredstev med proizvodno in trgovinsko OZD in priprave, oblikovane in sprejem samoupravnih sporazumov v trajnem poslovnom sodelovanju in združevanju dela in sredstev na osnovah skupnega prihodka, samoupravnega sporazuma o temeljih skupnega plana in skupnega letnega plana,

Na isto temo je Murka že pripravila SPOROČILO kongresu in ga obravnavala ter poslala republiškemu koordinacijskemu od-

- GLG Bled in MSZSS - Uveljavljjanje sistema planiranja kot podlaga za uresničevanje dohodkovnih odnosov GLG Bled,

- OK SZDL Radovljica - Izvršni organi v delegatiskem sistemu.

Tematske razprave bodo v občini pripravili do 15. aprila. V Verigi, Murki in OK SZDL Radovljica so že pripravili teze za

organiziranje razprave. V teku je tudi postopek evidentiranja kandidatov za delegate. Koordinacijski odbor za pripravo III. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije pri MS ZSS za Gorenjsko je pripravil razrez evidentiranja iz volitev delegatov po občinah in dejavnostih:

JESENICE: 4 delegate - 2 predelava kovin, 1 družbeni in državni organi, 1 zdravstvo

KRANJ: 8 delegatov - 1 gradbeništvo, 1 kemična in kovinska industrija, 1 promet in zveze, 1 kovinska industrija, 1 finančne organizacije, 1 organi SIS

RADOVLJICA: 3 delegate - 1 tekstilna industrija, 1 turizem - ženska, 1 trgovina; 1 delegat naj bo star do 27 let

ŠKOFJA LOKA: 4 delegate - 1 kovinska industrija, 1 gozdarstvo in lesarstvo, 1 kmetijstvo, 1 tekstilna industrija in usnjarsvo

TRŽIČ: 1 delegata - tekstilna in usnjarska industrija.

V aprilu in maju nas torej čakajo pomembne naloge. V TOZD in KS je potrebno izpeljati tematske razprave, v vseh sredinah pa moramo pripraviti ocene samoupravne aktivnosti.

GRADBENIKI V CANKARJEVEM DOMU

Delavci TOZD Gradbeništvo smo 25. novembra organizirali ogled Cankarjevega doma v Ljubljani.

Po zaključku delovnega dne smo se odpeljali z avtobusom proti Ljubljani. Med potjo smo se ustavili v Naklem pri Marinšku in si "privezali dušo" s toplim obrokom, nato pa nadaljevali pot v Ljubljano.

Direktor Cankarjevega doma tov. Kert nam je zagotovil vodiča, ki nam je ljubeznično razkazal prostore v domu, ki so bodisi že gotovi, bodisi v gradnji oziroma v fazi dograditve.

Med drugim smo videli veliko sprejemno dvorano s čudovitim lestenec, tla iz hotaveljskega marmorja, stene pa kraste prelepe, po več kvadratnih metrov velike tapiserije iz vseh jugoslovenskih republik z značilnimi motivi. V tej dvorani razstavlja svoja dela tudi umetniki - slikarji, grafiki in likovniki.

Videli smo tudi Linhartovo dvorano, ki bo služila odrskim prreditvam. Dvorana bo imela odrsko izvedbo posebnega sistema, ki še ni dodelan, izvajalci pa so nemški strokovnjaki. Sprejela bo lahko do 1700 obiskovalcev.

Tej dvorani sledi dvorana za lutkarske predstave, ki je že služila svojemu namenu, saj so si otroci v njej že ogledali prvo lutkovno predstavo.

Videli smo tudi okroglo dvorano, ki pa še ni dokončana; ta bo lahko sprejela 1200 obiskovalcev. Pred njo so garderobe, levo od nje pa je predviden bife za okrepčila.

Pred domom je predvidena Cankarjeva ploščad, na kateri bo stal kip pisatelja Ivana Cankarja. Kip bo izdelal kipar B. Kalin. Za domom pa bo Kraigherjeva ploščad, s kipom znanega pok. revolucionarja B. Kraigherja.

Celotna investicija za gradnjo doma predv. 42 milijard in bremeni SR Slovenijo.

Stabilizacijski ukrepi bodo sicer zavrli hitro dograditev, vendar bodo začeta dela dokončali oziroma zaključili.

Po ogledu Cankarjevega doma smo odšli na Gospodarsko razstavišče in si ogledali predstavo Velikega moskovskega cirkusa.

Naši sodelavci, delavci iz drugih republik in tudi otroci naših sodelavcev so bili nad umetnimi moskovskimi umetnikov - akrobatorov, žonglerjev in klovnov svetovnega slovesa Olega Popova nadvse zadovoljni oziroma navdušeni.

Zadovoljni, sproščeni ter navdušeni smo se v večernih urah vrnilni na Bled.

M. Z.

POŠKODOVANI GOZDOVI V ČIČERIJI NAS PRIČAKUJEJO

Preteklo jesen je katastrofalni žled poškodoval večino gozdov na Brkinih in Čičariji. Ker proizvodne zmogljivosti Zavoda za pogozdovanje Krasa, kjer je večina poškodb, ne zadočajo potrebam, so se slovenski gozdarji domenili za solidarnostno pomoč. Gozdovi z najhujšo prizadetostjo so bili razdeljeni med gozdna gospodarstva Slovenije.

Naša organizacija bo reševala najjužnejši del prizadetega območja: Čičarijo. Tamkajšnji gozdovi so večinoma čisti bukov panjevci s povprečno zalogo 60 m³ na hektar. Od gozdnih prometnic obstojajo le konjske vlake. Prebivalstvo je povečini že zapustilo oddaljenejše vasi, ki so opustele.

Skupina naših strokovnih delavcev si je ogledala prizadeto območje in pripravila načrt za proizvodnjo. Ugotovila je, da so bile prve cenitve škode previsoke.

Potrebno bo zgraditi ceste, vlake in tudi obljudljene nastambe še niso zagotovljene. Dogovarjam se z GG Kočevje za medsebojno pomoč pri gradnji prometnic.

Čičarija je gospodarsko nerazvito področje. Primorsko gospodarstvo pričakuje lesno surovino, ki mu primanjkuje. Zagotovljena cena za napadli les, ki bi se uporabljal za proizvodnjo ivernih plošč, ne bo pokrila visokih proizvodnih stroškov.

I. V.

Poškodovani bukov panjevec na Čičaviji - Foto: I. V.

SEJE SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

24. marca je bila seja družbenopolitičnega zборa skupščine občine Radovljica, 25. marca pa sta se na 26. seji ločeno sestala zbori krajevnih skupnosti in združenega dela. Delegati so obravnavali vrsto vprašanj in spregledi:

- osnutek družbenega plana obči-

ne Radovljica za obdobje 1981-85. Javna razprava o osnutku bo trajala do 20. aprila 1981. Osnutek plana še ni vskljen na področju negospodarstva - otroško varstvo in izobraževanje in na področju zaposlovanja. Predsednik Izvršnega sveta skupščine občine Radovljica Stanko Slivnik je opozoril delegate, da je predpogoj za

uresničitev začrtanega srednjoročnega dokumenta kvalitetno prestrukturiranje gospodarstva, uresničitev izvoznih načrtov in izboljšanje izobrazbene stopnje zaposlenih v združenem delu naše občine.

Nosilci razvoja v naslednjih petih letih bodo v občini Radovljici

Zapuščena vas Gojaki na Čičariji
Foto: I. V.

ca Veriga Lesce, Elan Begunje, Iskra Otoče in LIP Bled. Vezenine Bled so vključene v osnutek takole:

"Proizvodna usmeritev delovne organizacije Vezenine Bled ostane v obdobju 1981-85 nespremenjena. Rast posameznih kategorij bo naslednja:

1% poprečna stopnja rasti zaposlovanja TOZD; pozamenterija ob istočasni stagnaciji števila zaposlenih v TOZD Damska oblačila pa poprečna letna stopnja rasti do-

hodka okoli 4%, povečanje izvoza za približno 5%, zmanjšanje uvoza za približno 14%, količnik pokrivanja uvoza z izvozom bo 1,44.

Doslej je prišla na osnutek plana priomba, naj vse gorenske občine v srednjeročne plane vključijo tudi Muzej NOB v Begunjah;

- predlog odloka o potrditvi zaključnega računa proračuna ob-

čine Radovljica za leto 1980.

Doseženi prihodki proračuna za leto 1980 so po zaključnem računu znašali 120.239.329,44 din, od tega je bilo razporejenih 108.670.043,00 din prihodkov in presežek 11.569.286,44 din.

- predlog odloka o proračunu občine Radovljica za 1. 1981, ko bodo plačirani prihodki znašali 138.340.229,00 din, kar pomeni 18 % več kot lani.

- predlog odloka o spremembni odloki o davkih občanov občine Radovljica, katerega bistvena načina je, da oddajalcem tujskih sob ne bodo obdavčevali prometa do višine 30.000,00 din, tistim pa, ki to vsoto presegajo jo bodo odšteli od prometa. Na ta način želijo vzpodbuditi oddajanje tujskih sob, ki že nekaj let vztrajno pada. Značno je namreč, da so investicije v hotelske sobe zelo drage, ena soba stane 1 milijon din;

- predlog odloka o komunalnih taksa občine Radovljica, ki povečuje parkirnino in turistično takso. Parkirnina bo v celi občini enotna in bo za osebne automobile znašala 10 din, za motorne kolesa 5 din, za kombi vozila in vozila s prikolico 20 din, ter za avtobuse 40 din. Le v Mali in Veliki Zaki, kjer ne pobirajo vstopnine za kopalce, bo parkirnina dražja za 10 din. Delegati so sklenili, naj nameñojo 50 % zbrane turistične takse na Bledu za ozdravitev Blejskega jezera. To bo stalen vir dohodkov, ki bo omogočil kandidiranje za bančne kredite in s tem uresničitev zastavljenega načrta ozdravljenja Blejskega jezera, ki je predpogoj razvoja blejskega turizma in tudi turizma v občini Radovljica. Priprome na ta odkok so imeli: delegacija državnih organov in JLA, Veriga Lesce in Vezenine Bled;

- predlog odloka o plačevanju prispevkov iz dohodka za solidarnostne namene;

- predlog odloka o elementih za določanje odškodnine za razlačena stavbna zemljišča;

- družbeni dogovor o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani. Ta muzej, pomemben za celo Slovenijo, naj ne bi finančno bremenil skupne in spletne porabe v občinah.

Deležatsko vprašanje Verige iz Lesc, če se bodo zaradi izgradnje muzeja povečale prispevne stopnje za kulturo, izobraževanje in raziskovanje, so poslali omenjenim republiškim samoupravnim interesnim skupnostim;

- predlog družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in raz porejanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov družbeno-političnih skupnosti ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo;

- predlog sklepa za pomoč občinam - prizadetim od poplav in žledenja, ki bodo iz sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč dobile din 139,895.040,00 din;

- osnutek zakona o volitvah in delegiraju v skupščine in

- osnutek zakona o določitvi okolišev in števila delovnih mest

po dejavnostih in okoliših za zbor združenega dela skupščine SR Slovenije;

- predlog družbenega dogovora o skupnih zasnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v socialistični republike Sloveniji;

- ugotovitveni sklep o veljavnosti samoupravnega sporazuma o načinu združevanja in uporabi sredstev, ki jih delavci TOZD namenjajo za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih.

- V delavski svet Gorenjske bolnice Jesenice so delegati imenovali Franca Coljo, delegata SO Radovljica, v organe samopopravne delavske kontrole Gorenjske bolnišnice Jesenice pa Staneta Piska, delegata zborna združenega dela skupščine občine Radovljica.

- Delegacija Elana je postavila deležatsko vprašanje v zvezi z zazidalnim načrtom Poddobrava-Begunje, na katerega bo dobila pismeni odgovor.

INDOK CENTER RADOVLJICA

Transport lesa je navezan na ostale faze gozdne proizvodnje

Foto GG

POTEK UGOTAVLJANJA ONESNAŽENOSTI ZRAKA

ONESNAŽENOSTI ZRAKA

Leta 1979 smo si člani Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva Bled zadali nalogu ugotavljanja onesnaženosti zraka na osnovi razširjenosti lišajev. Akcija je po izdelanih in sprejetih navodilih začela potekati takoj v letu 1979.

Kljud zagotovilu članov DIT, zlasti pa tistih, ki bi morali na terenu popisovati razširjenost lišajskih skupin, akcija ni potekala po prvotni zamisli oziroma ni bila zaključena v letu 1980.

Zato je upravni odbor DIT rok za zaključitev naloge podaljšal, vendar še do danes ni izvršena v takem obsegu, da bi se za območje dalo napraviti ustrezne zaključke in karto z vrstanimi stopnjami onesnaženosti.

Po posameznih TOZD in delih TOK je situacija dokaj različna. Največ popisov je napravljenih na področju TOZD Gozdarstvo Bohinj in TOK o. e. Bohinj, kjer manjkajo popisi samo še za gozdni revir Spodnja dolina.

Za TOZD Gozdarstvo Pokljuka manjka revir Radovna in TOK o. e. Pokljuka v celoti.

V jeseniški občini je bilo napravljenih le nekaj popisov, kar še zdaleč ne zadostuje, na TOK o. e. Radovljica pa do sedaj še niso začeli popisovati.

Zaradi nedokončanega dela se zbrano gradivo še ne more obdelati ali pa bi bil končni izdelek zelo pomanjkljiv in netočen.

Zato je upravni odbor DIT sklenil, da se aktivnost na tem področju v letu 1981 nadaljuje in da vsi člani, ki svoje zadolžitve še niso zapolnili, to storijo še v prvi polovici letosnjega leta.

Toman Valentin

LES KOT ENERGETSKI VIR

Podražitev surove nafte v zadnjih letih je povzročila svetovno gospodarsko krizo. Ker je les najpomembnejša obnovljiva energetska surovina, dobiva gozdarstvo še eno pomembno vlogo javnega pomena.

Zveza inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva SR Slovenije je konec novembra organizirala posvetovanje: Les kot energetski vir.

Glavnata tema pogovora so bili lesni ostanki, ki napadejo v gozdu in ostanki lesne industrije. Izračun gospodarnosti nadomeščanja nafte z lesom daje prednost lesu, katerega uporabna energetska vrednost je za polovico večja. To pomeni, da se v primeri z nafto spača kuriti tudi z bukovo celulozo.

Po podatkih za leto 1972 (Žumer) smo za energijo v Sloveniji porabili 47,4 % premoga, 36,2 % nafte, 10,6 % lesa, 5,7 % hidroenergije in 0,1 % zemeljskega plina.

Če se vrnemo na gozdne ostanke, obstajajo številne ovire pri proizvodnji te energetske rezerve. Prva ovira je tržišče, ki takega materiala ne sprejema. To so spoznali postojanski gozdarji na lastni koži. Ključni problem je pomanjkanje delavcev v gozdarstvu zaradi zapostavljanja pri delitvi osebnih dohodkov. Pridobivanje sečnih ostankov lahko postane tudi gojitveni problem, ker na vsakem rastišču ni dopustno odvzemati velik delež biomase, ki je potrebna ohranjanju plodnosti tal.

V sedanjem trenutku je potreba po sečnih ostankih izražena le v smislu nadomeščanja dražjih energetskih virov. Resnična potreba se bo pojavila takrat, ko bomo zašli v energetsko krizo in ko nam bo začelo primanjkovati energetskih virov.

Referati in posvetovanja so bili v pismeni obliki posredovani vsem tozdom.

I. V.

Tako preiskušanje energetskih virov je tvegano
Foto GG

ČLANI DIT OBISKALI "SEMESADIKE" MENGEŠ

Po občnem zboru DIT Gozdarstva Bled koncem marca, je bil po letnem programu aktivnosti najprej na vrsti ogled delovne organizacije "Semesadike" Mengše, ki se ga je udeležilo 15 naših članov.

Z navdušenjem nas je sprejel direktor Matko Lipovšek, dipl. inž., ki nas je tudi vodil in nam razlagal vse do mraka kljub običlici dela v tem letnem času.

Spoznavali smo razvoj in uspehe te delovne organizacije v vsem povojnem času in današnje stanje ter probleme, med katerimi so tudi taki, za katere se nam je zdelo nerazumljivo, da niso rešeni s pomočjo vsega slovenskega gozdarstva.

Kot prvo smo si ogledali semenarno z dvema hladilnicama, ki imajo kapaciteto za potrebe vsega jugoslovenskega trga. Oskrbiujejo ga s semenom domače proizvodnje 85 - 90% in z uvoženimi semeni 80 - 85%.

Zato je treba zbirati storže, oziroma semena tudi v drugih republikah, da je zadolženo zakonskim predpisom glede provenienč.

Obiranje storžev opravijo gozdnina gospodarstva deloma sama, ostalo pa opravijo s svojimi ekipami. Na področju obiranja storžev se že pojavlja problem obiralcev, ki jih že primenjuje. Ker se lahko zgodi, da bodo zradi tega kmalu ostali brez kvalitetnega semena, si prizadevajo za osnovanje semenskih plantazi. Zato že vzbajajo cepljenke nižinskega in višinskega macesna, duglazije in rdečega bora. Poleg zagotovitve semena, s kontroliranim poreklom z genetskega stališča, najboljših lastnosti je s tem zagotovljeno tudi lažje obiranje semena in pogosteji ciklus obrodov.

Za potrebe vzgoje in pridelovanja sadik ima DO "Semesadike" Mengše 62 ha drevesničarskih površin v Mengšu, v Radvanjih pri Mariboru in Tišini pri Murski Soboti. V Mengšu imajo tudi hladilnico z 920 m³ hladilnega prostora. Kapaciteta drevesnic je 18 do 21 milijonov sadik letno, od tega je 80 % smreke.

Od te količine porabimo v Sloveniji le 40 % sadik, ostalo pa v drugih republikah. Tega bo vedno manj, ker druge republike snujejo svoje drevesnice, osamo-

svajanje pa je prisotno tudi na področju semenarstva.

Glede na perspektivno manjšo prodajo sadik v druge republike in nepovečano porabo v Sloveniji, kljub razširjeni gozdnobiološki reprodukciji, se kolektiv razvija tudi na drugih področjih.

Poleg hortikulture je zanimiva proizvodnja okrasnih storžev, ki jih bodo letos prodali že 470 ton in to na zahodnevropsko tržišče. Poleg deviznega učinka je treba poudariti, da gre pri tem, zara- di ustrezne tehnologije, za stranski proizvod pri semenarstvu in pa za material, ki ga je treba le pravočasno nabratit in potem ustrezno pripraviti za prodajo.

Na koncu naj omenim, da je tak razvoj dosegel kolektiv, ki danes šteje 75 ljudi, da so marsikatero izboljšavo pri tehnologiji dosegli sami, kar nam je tovariš Lipovšek kar sam z navdušenjem demonstriral.

Ugotavljamo, da je bil tak ogled koristen in da ne more biti res, da se vse to, kar smo videli in slišali v dveh urah, lahko spozna že z bežnim priložnostnim obiskom.

Toman Valentin

Pri uri zgodovine so v razred prinesli čudovit kip Venere. Pa je hudomušni profesor vprašal dijaka: "Kaj ti je na tem kipu najbolj všeč?"

"Gornji del telesa" je odvrnil mladenič.

Vpraša profesor drugega dijaka in ta odgovori "noge".

in vpraša tretjega, kaj mu je na kipu najbolj všeč, dijak pa gre brez besed iz razreda.

M. Z.

ZATRNIK NEKDAJ IN DANES

Na jasi vzhodnega pobočja mo- gočne pokljuške planote, 900 m nad morjem, osem kilometrov oddaljen od Bleda, leži Zatrnik. Po izročilih je v fevdalni dobi živel tam en sam gospodar, ki so se mu v zakonu rodili trije sinovi. To so bili: Anže, Adam in Martin. Mož je kasneje razdelil svoje obširno posestvo na tri enake dele. Tako so nastale tri, še vedno mogočne kmetije ter nova stanovanjska in gospodarska poslopja. Poimenovali so jih kar po imenih sinov. Tako se še danes pravi pri Adamovcu (Pretnar), pri Anžku (Urevc) in pri Martinovcu (Lah).

Edini trdhi kmet na Zatrniku je danes le še Adamovc. Pri Anžku, kjer je bilo rojenih kar dvanaest otrok, je sin Florjan obnovil celotno posestvo in si postavil povsem novo stavbo, ki že služi gostinskemu namenu. Pri Martinovcu so nekaj že prodali, kmetija je razdrobljena in se tu že pojavljajo drugi ljudje.

Med vojno je Zatrnik že leta 1941 gostil prve partizane. Prvi partizani so se iz Gorij preko Zatrnika in Mrzlega studenca pomikali na znano vstajo, ki so jo nameravali izvesti z bohinjci na Nomenju. Vendar do nje ni prišlo zaradi izdaje in drugih oko-

liščin. Zato so se gorjanski prvoborci vračali preko Zatrnika na svoje domove. Večino le teh so Nemci potem aretrirali in jih odpeljali v kazenska taborišča, iz katerih se jih mnogo ni nikoli več vrnilo v rodne Gorje.

Sicer pa se med vojno partizani niso nikdar dalj časa zadrževali na Zatrniku. Kraj je bil preveč izpostavljen in lahko dostopen nemškim motoriziranim enotam. Vendar so Nemci sluhli partizane v bližini, zato so 13. marca 1942 Zatrnik skoraj izpraznili. Izselili so vse, tako da sta na Zatrniku ostali le dve družini.

Danes je Zatrnik znan predvsem kot smučarsko središče Bleda, ki si je s tem pridobil zimsko sezono. Pred leti so namreč na Zatrniku izsekali in očistili precejšnja pobočja in postavili vlečnice in sedežnico. Zatrnik je lahko dostopen po lepi asfaltni cesti, prav do žičnic, primeren pa je za smuko tako za vrhunske smučarje kot tudi za začetnike, ljubitelje smučanja. Letos je ponudba s postrežbo lačnim in že nim malo boljša od lanske. Parkirni prostori so vedno pravočasno pluženi in je prostora za okoli 900 vozil.

Jože Ambrožič

Zatrnik v kopnem
Foto: Jože Ambrožič

LETNA KONFERENCA ZRVS

V februarju 1981 je bila v Radovljici redna letna konferenca zveze rezervnih vojaških starešin občine Radovljica. Predsednik konference Janko Stušek je podal poročilo o delu organizacije v letu 1980.

Iz poročila in razprave je bilo ugotovljeno, da je bilo delo organizacije v preteklem letu dobro. Plan dela je bil v celoti izpoljen.

Sprejet je bil srednjoročni program dela organizacije za obdobje 1981-1985.

ZRVS Radovljica se z oblikovanjem srednjoročnega programa vključuje v prizadevanja, da naš družbenoekonomski razvoj načrtujemo še bolj usklajeno, neprekinjeno, dolgoročno in na osnovi konkretnih razmer. Njena dejavnost je vezana zlasti na področje ljudske obrambe in družbene samozaščite. Skladno z osnovnimi izhodišči je posvečena posebna pozornost idejnopolitičnemu izobraževanju, splošnemu vojaškemu in samozaščitnemu usposabljanju RVS.

Rezultati takšne usmeritve pa morajo voditi k temu, da bodo RVS svoje znanje uporabljali v vseh okoljih, kjer živijo in delajo ter bodo aktivno delovali kot aktivisti SLO in DS, zato so v srednjoročnem načrtu opredeljena vsa področja aktivnosti ZRVS. V njem so zajete tudi oblike sodelovanja in povezovanja z drugimi družbenopolitičnimi in obrambnimi dejavniki.

V novo srednjoročno obdobje stopamo z zahtevnejšimi pogoji gospodarjenja, ki jih bo ZRVS uveljavljala s prizadevanji, da se enake dejavnosti ne ponavljajo, zlasti pa s kakovostnim in racionalnim delovanjem. K temu sodi uveljavljanje kolektivnega dela, odgovornosti in vodenja, kar bodo opredelila nova pravila ZRVS občine Radovljica.

I. Idejnopolitično izobraževanje, splošno vojaško in samozaščitno usposabljanje

Program idejnopolitičnega izobraževanja, splošnega vojaškega in samozaščitnega usposabljanja temelji na zahtevah koncepcije in doktrine SLO. V programu je zajeta učna snov, ki zagotavlja usposabljanje rezervnih vojaških starešin za opravljanje njihovih funkcionalnih dolžnosti in obveznosti v vojni in za izvajanje nalog v miru na področju obrambnih priprav in za opravljanje nalog s področja SLO in DS.

Program vsebuje štiri tematska področja:

- idejnopolitično izobraževanje
- splošno vojaško usposabljanje
- varnostno in samozaščitno usposabljanje
- informiranje

Po določilih Zakona o vojaški obveznosti so pouk, ki ga organizira ZRVS dolžni obiskovati vsi rezervni vojaški starešine do določenih 60 let starosti ne glede na to, kam so razporejeni.

Rezervni vojaški starešine, ki so razporejeni v JLA, TO, organizih za notranje zadeve ter RVS nad 55 let starosti, se niso dolžni udeleževati praktičnih vaj in preverjanja znanja.

II. Družbena dejavnost, ljudska obramba in družbena samozaščita

ZRVS bo usmerjala svoja osnovna in poglavitna prizadevanja v krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v vseh oblikah družbene dejavnosti, podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozaščite ter udeležbe v obrambnem in samozaščitnem usposabljanju prebivalstva, še zlasti mladine.

III. Organizacijske in kadrovske zadeve

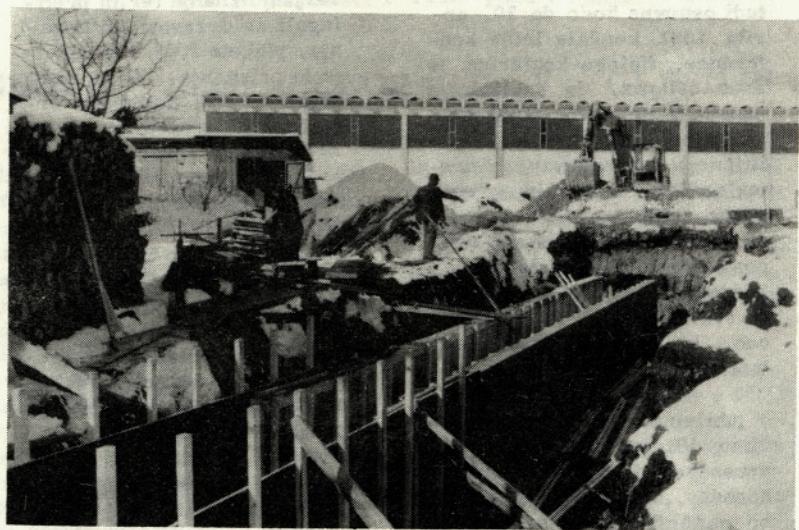
Prizadevati si moramo, da svojo organiziranost prilagodimo novim spremembam. Zavzeli se bomo za uveljavljanje kolektivnega dela ter odgovornosti pri izvajanjiju nalog organizacij, organizov in članov ZRVS.

Več skrbi bomo posvetili tudi ustanavljanju in delovanju aktivov RVS v organizacijah združenega dela in osnovnih šolah.

Še več pozornosti moramo nameniti usmerjanju mladine v vojaške šole in izboljšanju politične strukture naše organizacije.

IV. Informativno - propagandna dejavnost

Informativno propagandna dejav-

Začetek gradnje mehaniziranega skladišča na Rečici.
Foto: Ažman

nost bo usmerjena predvsem na naslednje naloge:

- notranje informiranje
- informiranje o aktualnih vprašanjih
- zunanje informiranje javnosti o delovanju ZRVS
- razširjanje obrambno-vzgojnega tiska (revija Naša obramba, Obramba in zaščita, tedenik TV-15 in vojaško strokovna literatura)
- razstava, predvajanje filmov in proslave

Naloge iz srednjoročnega programa 1981 - 1985 bodo komisije vsako leto koncretizirale v svojih letnih programih dela in jih opredelile po temah in času izvajanja.

Konferenca je sprejela sklepe za delo organizacije v letu 1981.

Nekaj važnejših sklepov:

1. Člani ZRVS se zavedamo resnosti sedanjega gospodarskega položaja v državi. Zato se obvezujemo, da se bomo postavili po robu vsem negativnim pojavom, ki bi imeli namen slabiti napore pri bitki za stabilizacijo. V zavestno akcijo v tej smeri se bomo vključili ne le tam, kjer smo zaposleni, ampak tudi v kraju, kjer živimo.

2. Krajevne organizacije, kakor tudi osnovne bodo do 30. aprila 1981 končale letne konference. Naloga konferenc je med drugim, da analizirajo uspehe in neuspehe strokovnega usposabljanja in idejnopolitičnega izobraževanja v preteklem letu, da sprejmejo ustreerne sklepe v tistih organizacijah, kjer je uspeh pri usposabljanju slab, evidentirajo kadrovske težave, da jih bodo rešili na volilnih konferencah, ki bodo do konca tega leta.

3. V jubilejnem letu 1981, ko slavimo 40. letnico vstaje slovenskega in jugoslovenskih narodov, bomo storili vse, da bo naše delo in vse akcije, izvedene v okviru naših organizacij, povezane s to ob-

letnico. Poskrbeli pa bomo zlasti za naslednje:

- krajevne organizacije ZRVS bodo skupaj s koordinacijskimi odbori za SLO pri krajevnih konferencah SZDL organizirale akcijo NNNP in poskrbele, da bo v akcijo vključen sleherni član ZRVS, tudi tisti, ki nimajo vojnega razporeda, oziroma niso več v vojni evidenci,

- k strokovnemu usposabljanju in idejnopolitičnemu izobraževanju bomo pritegnili tudi tisti del članstva, ki v preteklih letih ni kazal volje za izobraževanjem in niso iz kakršnihkoli razlogov sodelovali pri vzgoji,

še enkrat bomo pregledali, kateri od članov naše organizacije ne prejema revije Naša obramba in tiste, ki je ne prejemajo, prepričali, da se nanjo takoj naroče. Ta akcija ni usmerjena k povelenju že tako visoke naklade, ampak k smotrnejšemu individualnemu študiju naših članov,

- vodstva krajevnih organizacij ZRVS morajo čimprej, toda najkasneje do 30. aprila 1981 ugotoviti, kateri člani so v preteklih letih storili največ za uspešno delo organizacije, za uspehe na predavanjih, pohodih in preverjanju znanja terjih predlagali za državna odlikovanja, plakete RVS Jugoslavije in priznanja ZRVS. Predlagati je tudi primerno organizacije in poedinice izven ZRVS, ki so zaslužni za uspešno delo krajevnih in osnovnih organizacij ZRVS,

- 22. decembra bo tudi 40-letnica ustanovitve Jugoslovenske ljudske armade. Ta praznik bomo še prav posebno svečano proslavili. Vse krajevne organizacije ZRVS bodo kot glavni organizatorji proslave pritegnili k praznovanju vse občane svojega kraja s pomočjo družbenopolitičnih organizacij.

4. Krajevne organizacije ZRVS bodo sodelovale s sveti kra-

jevnih skupnosti pri zbiranju podatkov za mladince - rekroute in njihove starše, pri izdelavi predlogov, v katerih rodovih in službah naj služijo vojaški rok, kateri izpoljujejo pogoje za komandirje oddelkov in kateri za sprejem v šolo rezervnih oficirjev.

5. Krajevne organizacije ZRVS bodo do 30. aprila 1981 predlagale sekretariatu Občinske konference ZRVS mlajše člane, potencialne kandidate za člane tekmovalnih ekip, ki imajo voljo in sposobnost, da bodo tekmovali za našo organizacijo na republiških strelskih tekmovanjih, taktično-orientacijskih pohodih, na poходu Po poti heroja Kebeta in sličnih tekmovanjih.

6. Anketa iz leta 1980 je pokazala, da večina članov ZRVS pogreša več strelske vaj in da čutijo potrebo po preverjanju svojih strelskeh sposobnosti. V občini deluje 8 strelskih družin, ki zajemajo vse vasi občine. Vsi zainteresirani naj se vključijo v te strelske družine, kjer bodo imeli na voljo dovolj orožja in strelica za usposabljanje svojih strelskeh veščin.

Letos praznujemo 40-letnico vstaje jugoslovenskih narodov in narodnosti ter socialistične revolucije in 40-letnico Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Ob tej obletnici bo osrednja republiška proslava 27. aprila 1981 v Ljubljani, proslava na ravni federacije pa bo 4. julija 1981 v Beogradu.

Letos bo organizirana v 12 krajih Slovenije zvezna razstava Varnost in družbena samozaščita. Zadnja bo v Kranju od 16. do 23. septembra 1981.

Tudi letos nam dovoljuje zvezni sekretariat za ljudsko obrambo ogled stalne razstave vojaške opreme in orožja v Nikincih v drugi polovici maja. Potovanje bi združili z ogledom beografskih zanimivosti in obiskom Spominskog parka Josip Broz Tito, muzeja 25. maj, Avale in Oplenca. Izlet bo organizirala OK ZRVS, v kolikor bo dovolj kandidatov.

V tem jubilejnem letu se moramo še posebej potruditi, da bomo program v celoti in kvalitetno izpolnili.

Jordan Blaževič

TONČKI V SPOMIN

Minilo je leto, ko smo se za vedno poslovili od sodelavke MEDJA TONČKE iz Bohinja. S svojim poštenim in požrtvovalnim delom si je zaslužila svetel spomin med vsemi, ki smo jo poznali.

Tončka je od leta 1949, ko se je v svoji rani mladosti zaposlila v našem podjetju, opravljala slabo plačana dela, ki so bila prihajena za delavke v revirju. Če je bilo potrebno, je znala merititi na kamionih, prevzemati v gozdu in pomagati pri odkazilu. Posebno trdne so bile zime, ko je opravljala moška dela v skladišču. Take so bile razmere pred več kot deset leti, ko za težko delo ni bilo dobrega plačila.

Ohranil se je spomin na dogodek, v katerem je bila prisotna tudi Tončka. Prišel je novinar v Volčje jame, videl nov hlev, delavci pa so kuhalili polento v kotlu pred bajto. Zapisal je: "...palača za konje, hlev za ljudi..." Ta dober zapis naj ohrani spomin na tiste čase.

Najtežje je bilo za Tončko, če jo je delo odtegalo mladi hčerki. Noben delovni napor ji ni bil prehud, da bi ji preprečil vrnitve domov na Nemški rovt. Dan za dnem je hitela po strmih pobočjih Jelovice. Teža življenja jo je jeklenila v poštenju in delavnosti. Sodelavci so ji dajali priznanja tako, da so jo volili v delavske organe.

Tončkina tragika je v njenem prezgodnjem slovesu od življenja, za katerega je vse žrtvovala, nikoli pa ni dobila dostojnega plačila. Njene največje želje so bile v naddebudni hčerki, ki bo odraščala brez nie.

Prav je, da se spominjamo Tončke, ki nam je s svetlim zgledom pokazala, kako je treba premagovati težave. Kajti lahko je biti dober v dobrem.

Kdo jo ni poznal v TOZD gozd Bohinj? - Foto GG

ENOTNI VIŠJI HONORARJI V GLASILIH

Uredniški odbor glasila SOZD "GLG" je na svoji seji v januarju 1981 razpravljal o vsebinskih vprašanjih informiranja delavcev preko internih glasil. Ugotovil je, da je sestava posamezne številke glasila velikokrat težka zaradi pomanjkanja zlasti kvalitetnih člankov. Akcija sindikatov "Tisoč delavcev-sodelavcev" ki je imela namen povečati vrste pišočih delavcev v kolektivih, je rodila določene uspehe, vendarle še vedno prihaja občasno do težav pri sestavi glasila.

Da bi razširili mrežo dopisnikov

in izboljšali kvaliteto, je uredniški odbor glasila "GLG" sklenil uvesti tudi više honorarje za avtorje prispevkov. Ti honorarji naj bi delovali vspodbujevalno, seveda pa stimulirali predvsem kvalitetno informacijo.

Honorarji za prispevke naj bodo, tako meni uredniški odbor v SOZD "GLG" za vse članice enotni, enotni tudi za dopisnike glasila "GLG". Predlagana je bila enotna višina honorarjev, glede na vsebino članka, kot sledi:

1 din - za vsako tipkano vrstico

za vest oz. informacije o dogodkih, sklepih in veste, ki ne zahtevajo posebne obdelave, splošna obvestila, povzetki strokovnih člankov

2 din - za vsako tipkano vrstico za vest oz. informacije o dogodkih, sklepih s samostojnim komentarjem

3 din - za vsako tipkano vrstico za samostojne komentarje o določenem dogodku, za samostojne reportaže, potopise, samostojne str. članke, kritična mnenja o dogodkih in pojavih v kolektivu ipd.

80 din - za vsako objavljeno sliko v glasilu.

Detajlnjšo razvrstitev vsebin po posameznih kategorijah napravijo uredniški odbori glasil članic SOZD "GLG".

Uredniški odbor glasila "GLG" predlaga uvedbo teh poenotenih honorarjev v SOZD "GLG" z ozirom na dosedjanje različnost, seveda v pričakovanju izboljšanja kvalitete glasil. Vsaka informacija v glasilu naj bo popolna, predvsem pa ne "lakirana", prav je, da dobre stvari pohvalimo, slabe pa kritiziramo, zato, da se bo stanje spremenilo, kar obenem pomeni, da moramo ob kritiki pojava nastopati konstruktivno, s predlogi za izboljšanje stanja.

S. E.

NOVICE ...

Važnejši sklepi temeljnih organizacij združenega dela GG Bled, ki so bili sprejeti v januarju, februarju in marcu 1981:

- zbori delavcev so sprejeli obračun poslovnega in finančnega uspeha za leto 1980;

- sprejeli so samoupravni sporazum o združevanju sredstev za nadomestilo osebnega dohodka ob začasni nezmožnosti za delo zaradi poškodb pri delu ali poklicne bolezni;

JANEZU JAKOPIČU V SLOVO

in sicer v jeseniški železarni do leta 1933, nakar je železarno zapustil in začel drvariti in obdelovati les v pokljuških in mežakelskih gozdovih. Po vojni se je vključil v delovno organizacijo gozdnega gospodarstva Bled, kateri je ostal zvest vse do svoje upokojitve. Sicer je še postal pri delu v gozdovih, saj je to delo glavna panoga te delovne organizacije, nekaj časa pa je delal tudi v skupini nakladalcev hlodovine.

Med okupacijo je imel zveze s partizani, saj je njegova hiša tik pod obronki gozdov, toda po vojni se tega nekateri partizani niso več spomnili. Pozabili so in tudi nobenega priznanja ni dobil s te strani!!! Ker med okupacijo ni hotel iti delat v gozdove na Koroško, so ga zaprli za dva meseca v begunjske zapore. V septembru 1944 se je aktivno vključil borcem za svobodo in je bil dodeljen bohinjsko-jesenškemu odredu, v transportno četo. Bil je tudi ostrostrelec.

Kot mi je povedala njegova žena, ni bil nikoli resno bolan, le zadnje čase ga je malo "dajala sapa". V noči od 23. na 24. januarja letos, pa ga le ni bilo domov in ženina zla slutnja je bila, žal, resnica. Domov so pripeljali mrtvega.

Množica pogrebcev je bila priča, kako je bil Janez priljubljen med sovaščani in med svojimi delovnimi tovariši. Pokopali smo ga na gorjansko pokopališče.

Noč in dan so odprta groba vrata, al' dneva ne pove nobena pratka..!

Jože Ambrožič

- sprejet je bil samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izgradnjo doma za učence gozdarskega šolskega centra (za nabavo notranje opreme) v Postojni;

- sprejet je bil samoupravni sporazum o temeljih plana območne SIS za vodno gospodarstvo Gorenjske Kranj za obdobje 1981-1985;

- sprejet je bil pravilnik o odgovornosti delavcev za delovne obveznosti;

- na TOZD gozdarstvo Bohinj se je obravnaval problem prevelikega odstotka bolovanja. Ker je bilo stanje nevzdržno, so skupno z LIP - TOZD Predelava Bohinj ukrenili vse potrebno za rešitev tega problema;

- s predlagano dodelitvijo stanovalnjske komisije soglašajo, in sicer da se dodeli trosobno stanovanje na Jaršah - Kafol Majdi, dvosobno stanovanje na Jaršah - Loncnar Majdi in trosobno stanovanje na Hrušici - Vister Majdi.

Pomembnejši sklepi, ki so bili sprejeti na 12. skupni seji centralnega sveta TOK in upravnega odbora TOK dne 5.12.1980:

- sprejet je bil samoupravni sporazum o temeljih planov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje v občini Radovljica;

- samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izgradnjo centra srednjih šol v Radovljici preneha veljati 31.12.1980;

- samoupravni sporazum o temeljih planov SIS gozdarstva SRS se sprejme s pripombo, da glede višine sečenj na blejskem območju veljajo podatki GG Bled.

- samoupravni sporazum o temeljih plana delovne organizacije GG Bled 1981-1985 se sprejme s pripombo, da je del planiranih sečenj v zasebnem gozdu pogojen z zbiranjem dodatnih sredstev za gradnjo cest. Višina pogojnih etatov naj se določi v sodelovanju s sektorjem za urejanje gozdov.

Med drugim so bili sprejeti slediči sklepi na 13. skupni seji centralnega sveta TOK in upravnega odbora TOK dne 2.1.1981:

- sprejete so bile ugotovitve in predlogi inventurnih komisij TOK. Knjižna vrednost osnovnih sredstev, ki so predlagana za odpis v vrednosti 167,35 din, se pokrije iz sklada skupne porabe delavcev TOK;

- za sofinansiranje izobraževanja kmetov, za regresiranje nabave gnojil za druge intervencije v kmetijstvu naj se v okviru zaključnega obračuna TOK 1981 formira sklad v višini 800.000 din

- Za poto naj se razporedi din 900.000, po ključu prodanih kubikov lesa, kar pomeni takole razdelitev:

Bohinj	162.000 din
Pokljuka	153.000 din
Jesenice	243.000 din
Radovljica	342.000 din

Ostala sredstva naj se razporedijo v poslovni sklad za gradnjo gozdnih cest.

- Proizvodno-finančni plan TOK 1981 se sprejme s tem, da se v zvezi z izvajanjem plana v celoti osvojijo in upoštevajo tudi sklep delavcev TOK.

- Z nekaterimi dopolnitvami se sprejme režim dodeljevanja lesa za lastno porabo.

- TOK pristopa v posebno raziskovalno skupnost za gozdarstvo in sprejema samoupravni sporazum o njeni ustanovitvi in delovanju;

- sprejet je bil samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega plana Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj za obdobje 1981-1985.

Na 9. seji sveta delovne organizacije, ki je bila dne 13. aprila 1981, se je poleg ostalih točk obravnavalo:

- poročilo o poslovanju delovne organizacije GG Bled za leto 1980;

- poročilo o združevanju in porabi združenih sredstev;

- letni operativni plani

a) varstva, gojenja, odkazila in urejanja gozdov,

b) sečenje,

c) določitev prispevnih stopenj formiranja sredstev za biološka vlaganja,

d) cenik del, ki se plačujejo iz sredstev za biološka vlaganja;

- proizvodno - finančni plan in plan investicij delovne organizacije GG Bled za leto 1981;

- določitev politike cen in usmeritev prodaje lesa;

- plan oblikovanja in porabe združenih sredstev sklada skupne porabe;

- razpis posojil za gradnjo stanovalniških hiš;

- določitev cene oskrbnega dne v počitniškem domu Piran;

- sprejet je bil samoupravni sporazum o dolgoročnem poslovнем sodelovanju domače industrije za proizvodnjo kamionov, motornih zag in dvigal;

- v 15-dnevno javno razpravo daje svet delovne organizacije osnutek samoupravnega sporazuma o osnovah za določanje razvida del oz. nalog in osnutek samoupravnega sporazuma o spremembah samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke.

Srečanje s šoferji je izkoristil z napotki tudi Dežman.

Foto: GG

V TOZD Gozdro gradbeništvo so združili dela in naloge vrtalcev v letu 1981 naslednji sezonski delavci:

Milinovič Frano
Sekelez Branko
Šarac Ivan
Šarac Nikola
Čolič Ilija
Kunce Ivan
Andrijevič Stipe
Akmadjič Mate
Djakovič Peter
Andrijevič David
Hukačević Rasim
Hukarevič Mirsad
Hukarevič Asim
Hukarevič Ibro
Hukarevič Hasib
Babič Stjepan
Čurčič Mate
Čurčič Nedeljko
Letice Ante
Aldijanovič Šefik
Šmajč Hasib
Jošar Drago
Paurevič Jozo
Čauševič Dedo

Sklep zbora delavcev TOZD gozdro gradbeništvo z dne 24.2.1981:
Zbor delavcev gradbeništva sklene, da se delavce gradbeništva nastani v stavbi v "Bobnu".

Pospešeno naj se išče primerno lokacijo kjerkoli - ne moremo čakati na ustrezeno lokacijo do 1985. leta v Zg. Gorjah.

V okviru predvidene gradnje centra, naj se išče možnost za gradnjo mizarske delavnice in gradbenega skladišča.

PERSONALNE SPREMENBE V LETU 1980 V TOZD GOZDARSTVO BOHINJ

Prihod:

1. Martič Vinko - sekač motorist - 9.5.1980
2. Pejić Stanko, sekač motorist 9.5.1980
3. Pikon Andrej, gozdarski tehnik, 1.9.1980

Odhod:

1. Vidmar Jože, gozdarski tehnik - upokojitev 12.6.1980
2. Taler Janez, skladiščni delavec, poklicna rehabilitacija 11.2.1980

3. Urbanc Milan, traktorist - 29.2.1980
4. Sodja Franc, traktorist - 17.11.1980
5. Medja Tončka, sobarica, umrla - 27.1.1980
6. Hčer Iztok, skladiščni delavec, 19.9.1980
7. Mikelj Stanko, voznik kamiona, 12.4.1980

R. P.

KOPRIVE. Posušene koprive so imeniten čaj, ki raztopi zasljenost v prsih in pljučih in čisti želodec. Čaj iz korenja (koprinevina) je proti vodenici dobro zdravilo.

LAPUH. Okroglosrčasi, zgoraj zeleni, spodaj belkasti listi te raztopine dajo najboljši čaj zoper kašelj in v začetku tudi zoper sušico. Kdor mnogo kašlja, naj piye ta čaj. Za tekoče rane so nakladki z lapuhovim lepenjem dobrí, prav tako za vroče tvore in otekle noge, če so rane višnje ali črne.

LIPOV CVET. Čaj je zdravilo za star kašelj, za zasljenene prsi.

MANDELJEVO OLJE. Dobite ga v lekarni ali drogeriji - je najboljše zdravilo proti vsaki vročici, pomoč zasljenemu želodcu, dobro pri vsakem vnetju zunaj in znotraj. Komur v ušesih šumi, vlije naj šest ali osem kapljic v uho in zamaši z bombažem. Uho si izpiraj potem z mlačno vodo. Na isti način deluje NAGELJEVO OLJE.

M. Z.
Se nadaljuje.

DOMAČA LEKARNA

(iz 100 letne pratike)

JANEŽ je dobro zdravilo proti koliki in driski. Pij toplo mleko, kjer se je kuhalo za žlico janeža in krč se kmalu pomiri. Pri driski - bodisi krvavi ali navadni, je treba dati obenem na trebuhi prtič, ki je namečen v toplo vodo in kis. Zmlet janež devaj med jedi, če te sapa nadleguje.

KAMELICE. Če si se prehladil, če te grize in ščiple po trebuhi, če imaš krč, če sili kri v glavo, pij kamelični čaj.

ŠPORT

Zima in z njo povezan smučarski živčav je za nami in čas je, da pregledamo rezultate, ki so jih dosegli člani naše delovne organizacije na raznih sindikalnih zimskošportnih tekmovanjih.

Občinska sindikalna prvenstva

15. februarja je bilo v Gorjah prvenstvo v smučarskih tekih. Uvrstitev naših tekmovalcev so bile sledeče:

Moški do 27 let:

47. Vidic Albert

Moški od 27 do 35 let:

17. Boškovski Drago

Moški od 35 do 45 let:

1. Kobilica Pavel

Moški nad 45 let:

4. Ahac Boris
8. Strgar Anton
14. Rožič Jaka
17. Remec Franc
18. Podlogar Jože

Ekipno moški:

1. Veriga Lesce
2. LJP Bled
3. Elan Begunje
4. Iskra Otoče
5. GG Bled

Prvenstvo SOZD GLG v veleslalomu in smučarskih tekih

je bilov v organizaciji AERO-Medvode 5. aprila na Soriški planini. Po lanskem ekipnem petem mestu v veleslalomu in četrtem v tekih so se naši predstavniki tokrat odrezali mnogo bolje, saj so v obeh disciplinah dosegli 3. mesto. Posamezniki pa so se uvrstili takole:

VELESLALOM - ženske:

do 30 let:

1. Gartner Majda	Alples	28, 47
2. Stanonik Janja	Gradis	29, 46
3. Šifrer Ana	LIP Bled	30, 13
7. Kos Lijana	GG Bled	34, 17

- moški:

do 27 let:

1. Rozman Milan	GG Kranj	34, 38
2. Semrl Janez	GG Bled	34, 51
3. Pintar Rado	Alples	35, 01
12. Mlekuž Ožbolt	GG Bled	38, 32
13. Cesar Zdravko	GG Bled	38, 34

od 27 do 35 let:

1. Hočevar Franc	AERO	38, 17
2. Gaberc Franc	GG Kranj	38, 62
3. Cesar Branko	LIP Bled	38, 68
5. Rupnik Bogdan	GG Bled	40, 86

od 36 do 45 let:

1. Lakota Peter	GG Bled	35, 16
2. Šmid Janče	Alples	36, 92
3. Miklavc Ivan	Jelovica	37, 19
12. Kunstelj Štefan	GG Bled	42, 86

nad 45 let:

1. Gartner Jernej	Alples	28, 36
2. Oman Anton	Gradis	29, 95
3. Stanonik Slavc	Gradis	30, 62
4. Ahac Boris	GG Bled	31, 36
6. Ogris Kristl	GG Bled	32, 25
10. Rožič Jaka	GG Bled	34, 29

TEKI - ženske:

do 30 let:

1. Šolar Starka	Alples	7. 24, 31
2. Jan Urška	LIP Bled	7. 43, 06
3. Šifrer Ana	LIP Bled	8. 09, 90
5. Ogrin Marija	GG Bled	10. 45, 36

- moški:

do 35 let:

1. Lapajne Mirko	LIP Bled	10. 10, 42
2. Meglič Danilo	GG Kranj	10. 57, 77
3. Fajfar Franc	Alples	11. 03, 49
8. Repinc Silvo	GG Bled	11. 48, 41

nad 35 let:

1. Kobilica Pavel	GG Bled	10. 38, 80
2. Repinc Viktor	LIP Bled	12. 05, 80
3. Ahac Boris	GG Bled	12. 18, 91
0. Rožič Jaka	GG Bled	14. 31, 26

EKIPNA UVRSTITEV:

veleslalom in teki:

1. Alples Železniki	130 točk
2. LIP Bled	125 točk
3. GG Bled	107 točk
4. GG Kranj	93 točk

Prvenstvo GG Bled v veleslalomu, tekih in sankanju

28. februarja smo v Kranjski gori izvedli zimsko športno prvenstvo naše delovne organizacije. Če smo za lansko ugotavljali, da je bilo vsled slabših vremenskih razmer in prestavljenega termina bolj skromno, pa vela za letošnje prav nasprotno. V Crtenju in v Brsnini se je zbralo več kot 2000 članov našega kolektiva, ki so, ali kot tekmovalci ali kot gledalci, preživeli prijeten zimski dan v sončni Kranjski gori. Da je že deveto tradicionalno srečanje lepo uspeло, imajo nedvomno precej zaslug prizadevni organizatorji TOZD in TOK gozdarstva z Jesenic ter Komisija za šport in rekreacijo pri Konferenci osnovnih organizacij sindikata.

VELESLALOM

Cicibani:

1. Ažman Tina	16, 54
2. Stare Edo	17, 46
3. Stare Mojca	20, 78

Mlađe pionirke:

1. Kunstelj Mateja	1. 15, 89
2. Markež Barbka	1. 37, 99

Mlađi pionirji:

1. Urh Matjaž	55, 85
2. Beznik Srečko	1. 01, 97
3. Petkoš Igor	1. 03, 21

Starejše pionirke:

1. Kalan Helena	50, 11
2. Veber Alenka	51, 18
3. Lipovec Milena	54, 66

Starejši pionirji:

1. Jensterle Zlato	43, 92
2. Kobilica Klemen	46, 42
3. Kobilica Primož	49, 64

Tudi Mira se je razveselila cilja.

Foto: I. V.

Silvo po nastopu v teku je že prepričan v ekipno zmago.

Foto: I. V.

EKIPNO - veleslalom + teki

1. TOZD gozdarstvo Bohinj	448 točk
2. Delovna skupnost skupnih služb	440 točk
3. TOZD gozdarstvo Pokljuka	344 točk
4. Člani kooperanti	265 točk
5. TOK gozdarstvo Bled	228 točk
6. TOZD gozdno avtoprevozništvo	211 točk
7. TOZD gozdnino gradbeništvo	206 točk
8. TOZD gozdarstvo Jesenice	132 točk

TEKI

Ženske:

1. Ažman Vida Bohinj	57,40
2. Kos Lijana-DSSS	59,10
3. Loncnar Majda-TOK	1.00,28

Moški do 35 let:

1. Repinc Silvo Bohinj	15.49,19
2. Boškovski Drago Pokljuka	19.09,33
3. Šolar Zvone-DSSS	19.55,49

Zapisal: Miro Kapus

Moški:

do 30 let:

1. Šemrl Janez-DSSS	41,99
2. Košir Aleš Kooperanti	42,96
3. Cesar Zdravko-TOK	45,67

od 31 do 40 let:

1. Šolar Zvone-DSSS	46,37
2. Žnidar Milan - Kooperanti	51,69
3. Silič Zdravko-DSSS	51,74

od 41 do 45 let:

1. Veber Ivan-Bohinj	51,18
2. Gartner Franc-Jesenice	52,33
3. Donaval Anton Pokljuka	57,76

nad 45 let:

1. Ahac Boris-DSSS	50,41
2. Strgar Anton-Gradbena	54,33
3. Bešter Jože Kooperanti	54,99

Moški nad 36 let:

1. Kobilica Pavel Pokljuka	14.10,18
2. Hlebanja Zdravko Kooperanti	16.32,48
3. Ahac Boris-DSSS	17.06,25

SANKanje:

1. Sodja Ciril Pokljuka	26,60
2. Klinar Jože Jesenice	27,00
3.-4. Beznik Slavko Pokljuka	28,10
3.-4. Sodja Mirko Bohinj	28,10

V okviru programa SŠI občine Radovljica za leto 1980 so bila organizirana tekmovanja v trinajstih športnih panogah, na tekmovanjih pa je nastopilo 676 ženskih in 2800 moških ali skupaj 3476 članov sindikata iz 96 OO ZS.

Izmed vidnejših uvrstitev, ki jih je v posameznih panogah dosegla naša DO, velja omeniti tri tretja mesta in sicer v smučarskih tekih - moški, odbojki - moški in v avto rally-u.

V tekmovanju ženskih ekip za celoletno uvrstitev na SSI 1980 je vrstni red sledeč:

SJEDNI POSLOVODNI ORGAN NA GILJU

Najuspešnejši tekač: Pavel

Foto: I. V.

1. Elan Begunje	476 točk	1. Veriga Lesce	1799 točk
2. LIP Bled	391 točk	2. Elan Begunje	1752 točk
3. Veriga Lesce	357 točk	3. LIP Bled	956 točk
4. Vezenine Bled	342 točk	4. Iskra Otoče	886 točk
5. Iskra Lipnica	323 točk	5. Iskra Lipnica	653 točk
17. GG Bled	34 točk	6. GG Bled	583 točk
		itd.	

V tekmovanju moških ekip za celoletno uvrstitev so najboljša mesta osvojile naslednje OO ZS:

1. Veriga Lesce	1442 točk
2. Elan Begunje	1276 točk
3. Iskra Otoče	568 točk
4. LIP Bled	656 točk
5. GG Bled	549 točk
6. Iskra Lipnica	330 točk

V tekmovanju za celoletno skupno uvrstitev pa je vrstni red naslednji:

Občinskih prvenstev se je v enajstih disciplinah udeležilo 14 žensk in 132 moških.

Iger SOZD GLG Bled se je v petih panogah udeležilo 5 žensk in 23 moških.

Prvenstev naše delovne organizacije v veleslalomu, smučarskih tekih, kegljanju in v malem nogometu pa se je udeležilo 13 žensk in 149 moških članov OO ZS.

Občinsko sindikalno prvenstvo v odborjki

15. in 17. oktobra 1980 sta dve naši ekipi nastopili na prvenstvu v odborjki, v disciplini, kjer že nekaj let zapored dosegamo najvišja mesta. Potem, ko smo v lanskem letu dosegli odlično 1. in 5. mesto v moški konkurenči, smo letos morali priznati premoč nekaterim drugim ekipam. Zavedati se je treba, da je konkurenca iz leta v leto močnejša, saj je odborjka ena najpriljubljenejših športnih zvrsti v naši občini.

Rezultati:

predtekmovanje

GG I : Almira	2 : 0
GG I : Vezenine	2 : 0
GG II : LIP I	2 : 0
GG II : Elan II	0 : 2

finale

GG I : Iskra Lipnica	2 : 0
GG I : Plamen	0 : 2
GG I : Veriga	1 : 2

Končni vrstni red moških ekip

1. Veriga I
2. Plamen
3. GG Bled I
4. Iskra Lipnica
5. SO Radovljica
6. Iskra Otoče
7. Elan II
8. Almira Radovljica
9. UKO Kropa
10. GG Bled II

Nastopilo je 15 ekip.

Desetim prvoplasiranim OO ZS v celoletni skupni uvrstitvi na SŠI 80 so bili na zaključni slovensnosti, 26. decembra 1980 v Kazini na Bledu, podeljeni spominski pokali OS ZS Radovljica.

Udeležba članov OO ZS GG Bled na sindikalnih športno-rekreativnih igrah v letu 1980

Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu

se je vršilo 25. X. 1980 v Radovljici. Udeležba iz naše DO je bila več kot skromna, saj so nastopili samo štirje tekmovalci.

Rezultati:

Moški do 27 let (54 nastopajočih)

10. Vidic Albert
32. Praprotnik Borut

**Moški od 27 do 40 let
(41 nastopajočih)**

4. Kunstelj Štefan
25. Kunčič Franc

Ekipno moški (15 ekip)

1. Elan Begunje
2. Veriga Lesce
3. LIP Bled
7. GG Bled

Prvenstvo GG Bled v kegljanju za leto 1980

Prve dni decembra smo, v okviru občinskega sindikalnega prvenstva, v Radovljici izvedli prvenstvo naše DO.

Klub temu, da se je obetala visoka in polnoštevilna udeležba (prijavljenih je bilo 62 moških in 7 žensk), sta dve ekipi (TOZD gozdarstvo Bohinj in TOZD gozdrovno gradbeništvo) nastopili s samo po enim tekmovalcem. TOZD gozdarstvo Jesenice pa sploh niso imeli predstavnika. Vseh udeležencev je bilo tako le 40.

REZULTATI - MOŠKI:

1. Ambrožič Rajko
Autoprevozništvo 197
2. Semrl Ivan - DSSS 194
3. Kobal Vinko
Pokljuka 188
4. Górzetti Slavko
Gradbena 178
5. Rožič Jaka
Pokljuka 176
6. Boškovski Drago
Pokljuka 175
7. Jakun Janez - DSSS 173
8. Kunstelj Štefan
Bohinj 172
9. Zupanc Srečo - TOK 170
10. Mežnarc Mirko
Pokljuka 166

ŽENSKE:

1. Kos Lijana - DSSS 139
2. Donaval Majda
Pokljuka 94
3. Podlogar Rezka - DSSS 92
4. Pretnar Jelka - TOK 58

EKIPNO

1. TOZD gozdarstvo
Pokljuka (Kobal, Rožič, Boškovski, Mežnarc, Černigoj) 870
podprtih kegljev
2. Delovna skupnost skupnih služb (Šemrl, Jakun, Kapus, Šolar, Kos) 809
3. TOZD Autoprevozništvo in delavnice (Ambrožič, Koren, Kavčič, Krivič, Križaj) 773
4. TOK Zasebni sektor (Zupanc, Kovač, Kunčič, Vidic, Kovačevič) 740
5. TOZD Gozdno gradbeništvo (Górzetti) 178
6. TOZD gozdarstvo Bohinj (Kunstelj) 172
7. TOZD gozdarstvo Jesenice - brez predstavnika

Program sindikalnih športnih igier za leto 1981

Program množičnih sindikalnih športnih tekmovanj za leto 1981 na nivoju občine, sestavljeni organizacije združenega dela GLG Bled in na nivoju naše delovne organizacije bo potekal po že ustaljenih tirkih in vključeval štirinajst športno rekreativnih pagon. Temeljne smernice programa so:

- raznovrstnost vsebine, oblik in metod dela,
- dostopnost in prilagodljivost potrebam in željam delavcev v združenem delu, ki nimajo vrhunskih športno - tekmovalnih ambicij,
- ekonomska upravičenost posameznih športnih akcij,
- upoštevanje tradicij na področju telesne kulture v našem prostoru.

Občinska sindikalna prvenstva

1. Smučarski teki, nedelja 15. februar 1981, Lesce-na Lipcah
2. Veleslalom, nedelja 1. ali 8. marec 1981, Kobla
3. Kegljanje - borbene partije - ekipno, od 9. do 24. marca 1981, Radovljica
4. Odbojka, od 13. do 18. aprila 1981, Radovljica, Lesce, Begunje, Lipnica
5. Streljanje z zračno puško, nedelja 26. aprila 1981, Podnart
6. Šah, nedelja 17. ali 25. maj 1981, Radovljica
7. TRIM tekm. v kolesarjenju.

sobota 6. ali nedelja 7. junij 1981, Radovljica, Bled, Podnart, Bohinjska Bistrica

8. Mali nogomet, od 22. do 26. junija 1981, Radovljica
9. Plavanje, petek 28. avgust 1981, Radovljica
10. Balinanje, nedelja 6. ali 13. september 1981, Lesce-Radovljica
11. Avto rally, sobota 26. in nedelja 27. september 1981, na relaciji Radovljica - Portorož ali Crikvenica
12. Kros, nedelja 4. oktober 1981, Radovljica
13. Namizni tenis, sobota 24. ali 31. oktober 1981, Radovljica
14. Kegljanje-ekipno in posamezno, od 8. do 26. novembra 1981, Radovljica

Vsa občinska tekmovanja se bodo točkovala. V skupnem seštevku točk za celoletno uvrstitev se bodo upoštevala vsa tekmovanja, razen tekmovanja v avto rally-u. Po sklepku komisije za šport in rekreacijo se tekmovanje v avto rally-u ne upošteva v skupnem seštevku točk, ampak se točkuje samo kot samostojna disciplina. Predlaga se OO ZS, da stroške tekmovanja kot so benzin, prehrana itd. nosijo tekmovalci sami.

Prvo plasiranim ekipam posameznih občinskih sindikalnih prvenstev bodo na razglasitvi rezultatov za osvojena prva mesta v moški, ženski in skupni uvrstiti podeljeni pokali, petim najboljšim ekipam in posameznikom diplome in trem najboljšim posameznikom medalje. Vsi udeleženci pa prejmejo spominsko športno značko SSI 81.

Sportne igre SOZD GLG Bled

1. Veleslalom in smučarski teki, nedelja 15. marec 1981, Soriška planina ali Starl vrh
2. Mali nogomet, kegljanje, strelenje, šah, sobota 30. maj 1981, Škofja Loka

Sindikalno prvenstvo GG Bled

1. Veleslalom in smučarski teki, sobota 28. februar 1981, Kranjska gora
2. Mali nogomet, sobota 19. september 1981, Bled
3. Kegljanje - soppada z občinskim sindikalnim prvenstvom, od 8. do 26. novembra 1981, Radovljica.

Zapisal: Miro Kapus